

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างความมีวินัยในตนเองกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ในครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้
ศึกษาค้นคว้า เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยจัดแบ่งเนื้อหาเพื่อเป็นแนวคิดพื้นฐาน
สำหรับการศึกษาในหัวข้อ ดังต่อไปนี้

เอกสารที่เกี่ยวข้อง

1. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับความมีวินัยในตนเอง

- 1.1 ความหมายของวินัย
- 1.2 ความหมายของวินัยในตนเอง
- 1.3 ความสำคัญของวินัย
- 1.4 ลักษณะของผู้ที่มีวินัยในตนเอง
- 1.5 สาเหตุของการขาดวินัย
- 1.6 คุณค่าและประโยชน์ของความมีวินัยในตนเอง

2. เอกสารที่เกี่ยวกับพฤติกรรมทางด้านวินัย

- 2.1 ทฤษฎีการเกิดวินัยในตนเอง
- 2.2 หลักการสร้างวินัยที่ดี

3. เอกสารที่เกี่ยวกับบทบาทของโรงเรียนและบ้านกับการปลูกฝังความมีวินัย

- 3.1 วิธีการป้องกันการประพฤติดวินัย
- 3.2 แนวทางสำหรับครูในการช่วยเหลือผู้เรียนที่ประพฤติดวินัย

4. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

- 4.1 ความหมายของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
- 4.2 องค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

5. เอกสารเกี่ยวกับระเบียบโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

เอกสารที่เกี่ยวข้อง

เอกสารที่เกี่ยวข้องกับความมีวินัยในตนเอง

ความหมายของวินัย

พระเทพเวที (2534, หน้า 40) ได้กล่าวถึงวินัยว่า หมายถึงการรักษาระเบียบในการอยู่ร่วมกันในสังคมโดยการรักษากฎเกณฑ์และกติกาของหมู่คณะ และแบบแผนของสังคมส่วนรวม ทำให้ไม่เบียดเบียนกัน ไม่ล่วงละเมิด ไม่เอาเปรียบกัน ทำให้การอยู่ร่วมกันไม่วุ่นวาย ไม่สับสน แล้วแต่ละคนก็จะมีโอกาสชีวิตของตนและทำกิจกรรมต่าง ๆ ได้สะดวก คล่องตัวตามวัตถุประสงค์ ภายในกฎเกณฑ์และกติกานั้น โดยไม่ต้องหวาดหวั่นระแวง การขัดขวาง บีบบังคับ กลั่นแกล้งกัน

ประนอม เดชพิชัย (2536, หน้า 180) ได้ให้ความหมายของวินัยว่า หมายถึง การควบคุมตนเอง การรู้จักปกครองตนเองให้กระทำตามระเบียบข้อบังคับต่าง ๆ ด้วยความสมัครใจ

จำเนียร ศิลปะวานิช (จำเนียร, 2538) ได้เสนอความหมายของวินัยไว้หลายแนวคิด ดังนี้

1. วินัย คือ พฤติกรรมที่อยู่ในความควบคุม อันก่อให้เกิดผลดีและความก้าวหน้าทั้งมวล
2. วินัย คือ ข้อบังคับ การปกครอง และการอยู่ในกรอบ
3. วินัย คือ สิ่งที่ยึดให้ผู้นับถือปฏิบัติ โดยจะหลีกเลี่ยงหรือทำไม่รู้ไม่ชี้เสียไม่ได้
4. วินัย คือ การลงโทษอย่างเบา ๆ
5. วินัย คือ คำสั่งสอน และข้อปฏิบัติที่กำหนดให้มีการฝึกหัด เพื่อนำไปสู่ความประพฤติที่ดีงาม
6. วินัย เป็นระบบของระเบียบ ข้อบังคับ และกฎเกณฑ์ทั้งหลาย

ราชบัณฑิตยสถาน (2542, หน้า 1077) ให้ความหมายไว้ว่า วินัย หมายถึงการอยู่ในระเบียบแบบแผนและข้อบังคับหรือหมายถึงข้อปฏิบัติ

สัญญา ใจมั่น (2546, หน้า 15) สรุปว่าวินัย หมายถึงพฤติกรรมที่แสดงออกที่ถูกต้องตามข้อบังคับ คำสั่ง กฎหมาย กฎกติกา หรือระเบียบที่สังคมวางไว้เพื่อเป็นแนวทางการปฏิบัติ

ของคน เพราะคนต้องอยู่รวมกันเป็นหมู่คณะ ตั้งแต่เล็ก คือครอบครัว จนถึงผู้ใหญ่ คือประเทศชาติ ถ้าทุกคนที่อยู่ร่วมกัน ปฏิบัติตามระเบียบวินัยที่สังคมวางไว้ก็จะนำมาซึ่ง ความสงบสุข ความเจริญก้าวหน้า ความมั่นคง ความปลอดภัย

สำหรับ ไพโรจน์ สมงาม (2541, หน้า 22) ได้สรุปว่า วินัย คือกลไกของความเป็นมนุษย์เพราะมนุษย์รู้จักดี รู้จักชั่ว รู้จักถูก รู้จักผิด

ส่วน New Webster's Dictionary and Roget's Thesaurus (1991, p.115) ได้ให้ความหมายของคำว่า วินัย (Discipline) ดังนี้

1. การฝึกอบรมเพื่อควบคุมตนเองหรือบุคลิกภาพให้เกิดความเป็นระเบียบเรียบร้อย มีประสิทธิภาพ
2. ผลที่ได้รับจากการฝึกอบรมในด้านการรู้จักควบคุมตนเองหรือความประพฤติที่เป็นระเบียบ
3. การยอมรับหรือการปฏิบัติตามผู้ที่มีอำนาจหน้าที่รวมทั้งการควบคุม
4. การกระทำเพื่อแก้ไขความประพฤติหรือการลงโทษ

จากความหมายของวินัยข้างต้นพอสรุปได้ว่า วินัย หมายถึง ความสามารถที่จะควบคุมตนเองในด้านของความประพฤติ การยอมรับในระเบียบกฎเกณฑ์ต่าง ๆ อย่างมีเหตุผล ตลอดจนการแก้ไขความประพฤติของตนเองหรือของผู้อื่น โดยอาศัยวิธีการต่าง ๆ ทั้งการดูแลให้คำแนะนำ โดยใช้หลักเหตุผลหรือวิธีการลงโทษตามสภาพของสถานการณ์ที่ปรากฏอยู่

ความหมายของวินัยในตนเอง

ความมีวินัยในตนเองเป็นคุณลักษณะของบุคคล ซึ่งมีผู้ให้ความหมายไว้หลายท่าน ดังต่อไปนี้

สิตธัตถ์ คำวรรณ (2541, หน้า 12) กล่าวว่า วินัยในตนเอง หมายถึง ความสามารถของบุคคลในการควบคุมอารมณ์และพฤติกรรมของตนเองให้เป็นไปตามที่ตนมุ่งหวัง โดยเกิดจากการสำนึกขึ้นมาเอง ทั้งนี้จะต้องไม่กระทำการใด ๆ อันจะเกิดความยุ่งยากแก่ตนเองในอนาคต แต่จะต้องก่อให้เกิดความเจริญต่อตนเองและผู้อื่นโดยไม่ขัดต่อระเบียบของสังคม

สุทธิพงษ์ บุญผดุง (2541, หน้า 7) กล่าวว่า วินัยในตนเอง หมายถึง ความสามารถของบุคคลในการควบคุมพฤติกรรมของตนให้เป็นไปตามที่ตนมุ่งหวังไว้ ซึ่งต้องเป็นสิ่งที่ก่อให้เกิดความเจริญแก่ตนและผู้อื่นได้แก่ การตรงต่อเวลาการรักษาคำพูด มีเหตุผล และมีความซื่อสัตย์

ประสิทธิ์ สายชมภู (2539, หน้า 10) กล่าวถึง วินัยในตนเอง หมายถึง ความสามารถในการควบคุมอารมณ์ ตลอดจนพฤติกรรมของตนเอง โดยใช้หลักเหตุผลที่ไม่ขัดต่อกฎระเบียบของสังคมและศีลธรรม มีความตั้งใจ มั่นใจในพฤติกรรมที่แสดงออกมาว่าเป็นสิ่งที่ถูกต้อง และเป็นพฤติกรรมที่แสดงออกมาแล้วเกิดผลดีต่อตนเองและสังคมที่อาศัยอยู่

วิวัฒน์ อัสวณิช (2533, หน้า 8) สรุปไว้ว่า วินัยในตนเอง หมายถึง ความสามารถที่บุคคลรู้ตัวอยู่ตลอดเวลาในการแสดงพฤติกรรมทางด้านความเป็นผู้นำ ความรู้สึกผิดชอบความอดทน ไม่ท้อถอย มีความเชื่อมั่นในตนเอง ตลอดจนมีความเห็นใจและปฏิบัติตามระเบียบที่ได้วางไว้

จากความหมายของวินัยในตนเองข้างต้นที่กล่าวมา พอสรุปได้ว่าวินัยในตนเอง หมายถึง ความสามารถของบุคคลในการควบคุมพฤติกรรมและอารมณ์ของตนเองให้ปฏิบัติตามกฎระเบียบ ข้อบังคับ กติกาของสังคมซึ่งก่อให้เกิดความเจริญแก่ตนเองและประเทศชาติ

ความสำคัญของวินัย

พระเทพเวที (ประยุทธ์ ปยุตโต) (2534, หน้า 41) ได้กล่าวถึงความสำคัญของวินัยว่า ถ้าไม่มีวินัยชีวิตก็จะสับสนยุ่งเหยิง สังคมจะวุ่นวาย ไร้สาระสาวย ทำลายโอกาสในการที่จะดำเนินชีวิตที่ดีงามและโอกาสในการพัฒนาดตนเองของทุกคน

เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์ (2538, หน้า 43) ยังกล่าวถึงความสำคัญของการมีระเบียบวินัยว่า เป็นองค์ประกอบหนึ่งของลักษณะชีวิตที่มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการประสบความสำเร็จอย่างยั่งยืนในชีวิต เราจะไม่สามารถนำชีวิตไปสู่สิ่งที่ดีงามได้จนกว่าจะตั้งอยู่บน 3 สิ่งนั่นคือ ความสามารถในการควบคุมตนเอง การอยู่ในกฎระเบียบ และสุดท้ายก็คือการมีวินัย

ส่วน นิธดา หงษ์วิวัฒน์ (2543, หน้า 11) ได้สรุปไว้ว่า วินัยสร้างความรับผิดชอบ วินัยสร้างระเบียบแบบแผน วินัยสร้างคนให้เป็นคนดี วินัยสร้างคนให้เป็นคนเก่ง ดังนั้นวินัยจึงเป็นเรื่องสำคัญ เราจำเป็นต้องสร้างวินัยให้แก่นุชนัยตั้งแต่เด็ก

ในทำนองเดียวกัน ไพฑูรย์ การเพียร (2544, หน้า 13) กล่าวว่า วินัยเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับบุคคลที่อยู่รวมกันเป็นสังคม ไม่ว่าเด็กหรือผู้ใหญ่ และเป็นปัจจัยที่ส่งผลถึงความสำเร็จในการพัฒนาประเทศ ไม่ว่าจะเป็นหน่วยงานหรือองค์กรใดก็ตาม ถ้าปราศจากวินัย องค์กรนั้นก็ตั้งอยู่ไม่ได้ เพราะฉะนั้นเราควรกำหนดให้หน่วยงานหรือองค์กรต่าง ๆ เกิดวินัยให้ได้

สำหรับการจัดการศึกษา ความมีวินัยจึงเป็นสิ่งสำคัญที่ครูผู้สอนต้องให้ความสำคัญในการส่งเสริมให้เกิดขึ้นในวัยเด็ก ซึ่งเป็นการปลูกฝังให้นักเรียนเห็นคุณค่าของความเป็นวินัย เพื่อความสุขและความสำเร็จของตนเองและสังคม ดังนั้นการที่จะให้เกิดวินัยขึ้นในหมู่คณะไม่ว่าจะเป็นวินัยด้านใด ก็ตามล้วนแต่มีความสำคัญและจำเป็นต่อการอยู่ร่วมกันในสังคม หากแต่วินัยในตนเองนั้นเป็นพื้นฐาน ที่นำไปสู่ความมีวินัยในหมู่คณะและสังคมต่อไป

ความจำเป็นที่ต้องมีระเบียบวินัย

จำเนียร ศิลปะวานิช (จำเนียร, 2538) ได้กล่าวถึงความจำเป็นที่ต้องมีระเบียบวินัยไว้ดังต่อไปนี้

1. ช่วยให้ผู้เรียน เป็นผู้ที่มีระเบียบเรียบร้อย
2. ช่วยให้มีสามัคคีปรองดองในหมู่ผู้เรียน
3. ช่วยให้การเรียนการสอนประสบผลสำเร็จ
4. ช่วยให้ผู้เรียนรู้จักควบคุม และปกครองตนเองตามหลักประชาธิปไตย หรือ

มีวินัยสำหรับตนเอง

5. ช่วยให้ครู และผู้เรียนอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข

ดังนั้นหากเพียรพยายามสร้างระเบียบวินัยในชีวิตของแต่ละคนได้ ทำได้ดีที่สุดเมื่อคนในสังคม คนในประเทศมีลักษณะชีวิตที่มีระเบียบวินัยแล้ว นอกจากตนเองจะก้าวสู่ความสำเร็จแล้ว ยังสามารถพัฒนาสังคมให้มีระเบียบเรียบร้อย ตลอดจนประเทศชาติให้ทัดเทียมกับอารยประเทศด้วย

ลักษณะของผู้ที่มีวินัยในตนเอง

คุณลักษณะและพฤติกรรมของบุคคลที่มีวินัยในตนเอง ได้มีการสรุปไว้ดังนี้ ดวงเดือน พันธุมนาวัน (2526, หน้า 56) ได้กล่าวถึงลักษณะของผู้ที่มีวินัยในตนเองว่ามีลักษณะดังนี้

1. มีความสามารถในการควบคุมอารมณ์
2. มีความสามารถในการควบคุมพฤติกรรมให้เป็นไปตามกฎเกณฑ์ของสังคม
3. มีความเชื่อมั่นในตนเอง
4. มีความรับผิดชอบสูง
5. มีความสามารถในการชะลอความต้องการ

6. สามารถคาดหวังผลกรรมที่จะเกิดขึ้นภายหลัง

7. มีการตั้งเป้าหมายเพื่ออนาคต

กาญจนา มีพลัง (2532, หน้า 9) ได้กล่าวถึงบุคคลที่มีวินัยในตนเองว่าควรมีคุณลักษณะดังนี้

1. มีความเชื่อมั่นในตนเอง
2. มีความตั้งใจ
3. มีความอดทน
4. มีลักษณะความเป็นผู้นำ
5. มีความซื่อสัตย์

พรณทิพย์ พื้นทอง (2534, หน้า 7) ได้กล่าวถึงลักษณะของบุคคลที่มีวินัยในตนเองไว้ดังนี้

1. เคารพในสิทธิของผู้อื่น
2. มีระเบียบและปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ของสังคม
3. มีความตรงต่อเวลา
4. ยอมรับการกระทำของตนเอง

ณัฐพร สตาภรณ์ (2540, หน้า 32) ได้กล่าวว่าบุคคลที่มีวินัยในตนเองด้วยการปฏิบัติตามกฎระเบียบของสังคมจะมีลักษณะดังนี้

1. เชื่อมมั่นในตนเอง
2. ยอมรับผิด
3. ตั้งใจจริง
4. เป็นผู้นำ
5. อดทน

กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ (2541, หน้า 122) ได้กำหนดคุณลักษณะของผู้ที่มีวินัยไว้ดังนี้

1. รู้จักวินัยของตนเป็นอย่างดี เมื่อเราสังกัดอยู่ในสังคมใด จะต้องมีความรู้เรื่องวินัย ระเบียบแบบแผนของสังคมนั้นเป็นอย่างดี เพื่อจะได้ปฏิบัติไม่ผิด เช่น นักเรียนต้องรู้ระเบียบวินัยของโรงเรียน ประชาชนต้องรู้กฎหมายบ้านเมือง

2. เกรงครัดในวินัยเป็นอย่างดี คือเป็นผู้ที่พยายามประพฤติปฏิบัติตนอยู่ในระเบียบวินัย ไม่ละเมิดทั้งต่อหน้าและลับหลัง

สำหรับพฤติกรรมของผู้มีวินัย ทางกรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ (2541, หน้า 127) ได้สรุปไว้ดังต่อไปนี้

1. แต่งกายเรียบร้อยรื้อยตามระเบียบข้อบังคับ
2. มาโรงเรียนทันเวลา
3. ไปตรงตามเวลาที่นัดหมายเอาไว้
4. ปฏิบัติงานเสร็จตามกำหนดเวลา
5. ตื่นนอน รับประทานอาหาร ขับถ่ายเป็นเวลา
6. ไม่ออกนอกห้องเรียนก่อนได้รับอนุญาต
7. ไม่ออกนอกห้องเรียน กฎ ข้อบังคับอย่างเคร่งครัด โดยสม่ำเสมอทั้งต่อหน้าและลับหลัง
8. เก็บของใช้เป็นระเบียบ
9. ข้ามถนนตรงทางข้าม
10. เข้าคิวซื้อบัตร ซื้ออาหาร และขึ้นรถประจำทาง
11. ไม่ทิ้งสิ่งปฏิกูลลงบนพื้นถนน หรือแม่น้ำลำคลอง
12. ใช้ยานพาหนะถูกต้องตามกฎหมายจราจร
13. ไม่เด็ดดอกไม้ตามสวนสาธารณะหรือตามที่หวงห้าม

ลักษณะของวินัยที่ดี

จำเนียร ศิลปะวานิช (2538) ได้กล่าวว่าวินัยที่ดีควรมีลักษณะที่ปรากฏให้เห็นได้ดังต่อไปนี้

1. เกิดจากความร่วมมือร่วมใจของผู้ปฏิบัติในการปฏิบัติตามกฎข้อบังคับ
2. รู้จักใช้สิทธิและหน้าที่ของตน และต่อผู้อื่น
3. มีความสามัคคี ประองคองในหมู่คณะ
4. มีความเคารพซึ่งกันและกันทั้งระหว่างครูกับผู้เรียน ผู้เรียนกับผู้เรียน
5. ก่อให้เกิดความเจริญงอกงามแก่ผู้เรียนทุกวิถีทาง ทั้งกาย สติปัญญา อารมณ์ และสังคม
6. รู้จักบังคับตนเองให้มีระเบียบ ศีลธรรม วัฒนธรรม มารยาทที่ดี

ลักษณะวินัยที่ดีในชั้นเรียน

ผู้อื่น

1. ผู้เรียนนั่งตามที่อย่างธรรมเนียม ไม่เดินไปเดินมา
2. ผู้เรียนไม่หันหน้าหันหลังคุยกัน
3. ผู้เรียนทุกคนตั้งใจเรียน ตั้งใจฟังครู
4. ผู้เรียนทำงานร่วมกัน ปรึกษากันอย่างสงบ มีความเกรงใจและเห็นอกเห็นใจ
5. ผู้เรียนรู้จักรับผิดชอบในหน้าที่ของตนเป็นอย่างดี
6. ผู้เรียนทำงานอย่างมีระเบียบ
7. ผู้เรียนเข้าใจสิทธิและหน้าที่ของตน
8. ผู้เรียนรู้จักช่วยเหลือซึ่งกันและกัน
9. ผู้เรียนเคารพและนับถือความคิดของผู้อื่น

จากคุณลักษณะของผู้มีวินัยในตนเองที่กล่าวมาข้างต้นพอจะสรุปได้ว่า บุคคลที่มีวินัยในตนเองจะมีลักษณะดังนี้

1. มีความรับผิดชอบสูง
2. มีความเชื่อมั่นในตนเอง
3. มีความตรงต่อเวลา
4. มีลักษณะความเป็นผู้นำ
5. มีความซื่อสัตย์ต่อตนเองและผู้อื่น
6. มีความอดทน
7. มีความเห็นอกเห็นใจผู้อื่น

สาเหตุของการขาดวินัย

การที่เด็กขาดวินัยนั้น มีสาเหตุอยู่หลายประการด้วยกัน ดังที่ สมพร สุทัศนีย์

(2544, หน้า 86-87) กล่าวไว้ว่า

1. เกิดจากตัวเด็ก โดยมีสาเหตุ 2 ประการ คือทางกาย เช่น มีร่างกายผิดปกติ ปัญญาอ่อน ขาดสารอาหาร เป็นต้น ส่วนทางใจ เกิดจากการสูญเสียบุคคลอันเป็นที่รักทำให้ขาดความอบอุ่น ความน้อยใจที่ไม่ได้รับความรัก ความเอาใจใส่ ทำให้เป็นเด็กเกียบขริ่ม ไม่พูดจา และแยกตัวออกจากสังคม

2. เกิดจากสิ่งแวดล้อม ซึ่งประกอบด้วย สิ่งแวดล้อมทางบ้าน ได้แก่ การอบรมเลี้ยงดูในครอบครัวที่เป็นแบบตามใจ เข้มงวด หรือ ปล่อยปละละเลยมากเกินไป สัมพันธภาพภายในบ้านที่คนในครอบครัวชอบทะเลาะวิวาทกันเป็นประจำ สิ่งแวดล้อมภายในโรงเรียน ได้แก่ เพื่อนในโรงเรียนชอบข่มเหงรังแก ครูขาดความยุติธรรม ขาดความเอาใจใส่ ขาดความมั่นคงทางอารมณ์ การสอนและการปกครองของครู กฎระเบียบของโรงเรียนที่เด็กไม่มีส่วนร่วมในการบัญญัติขึ้น หรือกฎ ระเบียบที่ขัดกับพัฒนาการทางธรรมชาติของเด็ก สิ่งแวดล้อมทางสังคม ได้แก่ แหล่งการพนัน แหล่งซื้อขายสิ่งเสพติดและของมีค่า แหล่งมั่วสุมทางเพศ คนในชุมชนชอบใช้ความรุนแรงในการแก้ปัญหา สิ่งแวดล้อมทางสื่อมวลชน ได้แก่ หนังสือพิมพ์ วารสาร นิตยสาร โทรทัศน์ ภาพยนตร์ และอินเทอร์เน็ต ที่เสนอสิ่งไม่เหมาะสม ทำให้เด็กมีนิสัยก้าวร้าวและประพฤติตนไม่เหมาะสมกับวัย

ส่วน Conton (อ้างใน กาญจนา ศรีภาพสินธุ์, 2535, หน้า 231-232) ได้กล่าวถึงสาเหตุการทำผิดวินัยของนักเรียน แยกเป็นดังนี้

1. ปัญหาที่มีสาเหตุมาจากโรงเรียน ได้แก่ การสอนที่ไม่ดี หลักสูตรไม่ตรงกับความต้องการของผู้เรียน ตารางสอนที่ตายตัวเกินไป
2. ปัญหาที่มีสาเหตุมาจากตัวนักเรียนเอง ได้แก่ ไม่เข้าใจกฎระเบียบ ไม่เข้าใจเหตุผล ของการมีระเบียบนั้นๆ พื้นฐานทางการศึกษาของนักเรียนไม่ดี ความสัมพันธ์กับเพื่อนไม่ดี และมีความขัดแย้งกับครู
3. ปัญหาเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมทางบ้านและชุมชนที่นักเรียนอาศัยอยู่ ได้แก่ สภาพการใช้อำนาจของบุคคล และความสัมพันธ์ในครอบครัวในบ้านไม่ดีพอ บ้านอยู่ในทำเลที่มีปัญหาอาชญากรรมหรือเป็นแหล่งมั่วสุม

ในส่วนของสุชา จันทน์เอม และสุรางค์ จันทน์เอม (2521, หน้า 96-97)

กล่าวถึงสาเหตุที่เด็กประพฤติผิดวินัยว่ามีสาเหตุ 4 ประการด้วยกัน คือ สภาพทางร่างกายของเด็ก เช่น ความพิการ มีความอ่อนแอ สภาพทางจิตใจ เช่น มีจิตใจผิดปกติ สภาพทางสังคม เช่น เศรษฐกิจและสังคมเสื่อมโทรม สภาพทางอารมณ์ เช่น มีอารมณ์ผิดปกติไม่สามารถปรับปรุง อารมณ์ของตนเองได้

สำหรับทวิ ท่องแก้ว และคณะ (อ้างใน พัฒนา จันทนา, 2545, หน้า 361) ได้ศึกษาถึงสาเหตุของการประพฤติดวินัยของผู้เรียน และนำเสนอไว้หลายสาเหตุ ซึ่งสามารถสรุปเป็นประเด็นหลักได้ดังนี้

1. ความยากจน (Poverty)

ผู้เรียนที่ครอบครัวยากจน ไม่ดีมักก่อปัญหาต่าง ๆ ขึ้นในที่เรียนได้ เช่น ผู้เรียนที่ชอบลักขโมยของเพื่อนอาจสืบเนื่องมาจากทางครอบครัวไม่มีเงินที่จะซื้อให้ หรือผู้เรียนที่แต่งกายสกปรก อาจเป็นเพราะมีชุดใส่เพียงชุดเดียวต้องใส่ทั้งอาทิตย์ เป็นต้น

2. การขาดความอบอุ่นจากครอบครัว (Broken Home)

ผู้เรียนที่ไม่ได้รับความรักและการดูแลเอาใจใส่อย่างเพียงพอ มักจะเป็นคนที่ชอบรังแกเพื่อน ชอบพูดปด หรือชอบเหม่อลอย ไม่ตั้งใจเรียน การที่ผู้เรียนก่อปัญหาเช่นนี้ขึ้นก็เพื่อเรียกร้องความสนใจจากครูผู้สอน

3. ความบกพร่องส่วนตัวของผู้เรียน (Personal Inadequacies)

ผู้เรียนที่มีร่างกายและจิตใจผิดปกติ เมื่อไม่สามารถทำในสิ่งที่ต้องการได้ อาจจะแสดงพฤติกรรมอย่างอื่นแทน เช่น ผู้เรียนที่เรียนอ่อนอาจแสดงตนเป็นคนเกะกะเกร หรือชอบหนีเรียน เป็นต้น

4. การถูกทอดทิ้ง (Rejected Child)

ผู้เรียนที่ไม่ได้รับความเอาใจใส่และความสนใจจากพ่อแม่ ผู้ปกครอง และเพื่อนร่วมชั้นเรียน มักจะแสดงพฤติกรรมที่ผิดวินัยบางอย่าง เพื่อเรียกร้องความสนใจได้

5. การเลี้ยงแบบตามใจ และเอาใจใส่เกินไป (Over protected child)

ผู้เรียนที่ถูกเลี้ยงแบบตามใจหรือเอาใจใส่เกินไป มักจะทำอะไร ๆ ตามความพอใจของตน โดยไม่คำนึงถึงระเบียบวินัยของชั้นเรียน และโรงเรียน

6. ข้อบกพร่องของโรงเรียน (Unhygienic School Practice)

โรงเรียนบางแห่งมักจะกำหนดกฎเกณฑ์ ข้อบังคับต่าง ๆ ไว้อย่างมากมาย เพื่อต้องการให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของโรงเรียน จนทำให้บางครั้งผู้เรียนไม่สามารถปฏิบัติตามได้ หรือผู้เรียนเห็นว่าไร้ประโยชน์จึงไม่ปฏิบัติตาม

สรุปได้ว่า สาเหตุที่นักเรียนหรือเด็กขาดวินัย อาจเกิดจากภายในตัวเด็กเอง โดยเกิดจากการที่เด็กมีร่างกายและสภาพจิตใจที่ผิดปกติ เกิดจากครอบครัวที่มีปัญหา หรือจากสภาพแวดล้อมรอบ ๆ ตัวเด็ก ซึ่งประกอบด้วยสภาพแวดล้อมทางบ้าน สภาพแวดล้อมภายในโรงเรียน สภาพแวดล้อม ทางสังคมที่ไม่เอื้ออำนวยและช่วยให้เด็กมีพฤติกรรมขาดวินัย

คุณค่าและประโยชน์ของควมมีวินัยในตนเอง

ประดินันท์ อุปรมัย (2518, หน้า 140) กล่าวว่า พลเมืองมีคุณภาพเป็นปัจจัยสำคัญที่จะส่งผลในการพัฒนาประเทศชาติให้ลุล่วงตามเป้าหมาย การปลูกฝังวินัยในตนเองให้แก่เยาวชนจึงเป็นการพัฒนาบุคคลให้มีคุณภาพ ซึ่งมีความสำคัญและมีความจำเป็นอย่างยิ่ง จะเห็นได้ว่ามีนักการศึกษาที่สำคัญได้กล่าวถึงคุณค่าและประโยชน์ของควมมีวินัยในตนเองไว้ว่า คุณค่าของควมมีวินัยนั้นช่วยให้กลุ่มคนหรือสังคมต่าง ๆ อยู่รวมกันได้อย่างปกติสุข ซึ่งวินัยไม่ได้หมายถึงกฎเกณฑ์หรือระเบียบ ข้อบังคับเฉพาะในกลุ่มคนเท่านั้น แต่ยังหมายถึงระเบียบวินัยในตัวบุคคลด้วย กลุ่มสังคมใดที่มีวินัยในตนเองมากก็จะทำให้การดำเนินชีวิตอยู่รวมกันอย่างสงบสุข ไม่เบียดเบียนกันและเจริญก้าวหน้าไปด้วยดี

วินัยเป็นสิ่งสำคัญยิ่งในการส่งเสริมพัฒนาการของเด็กให้มีประสิทธิภาพเพื่อที่จะได้เติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่มีความรับผิดชอบ วินัยจะเป็นเครื่องช่วยในการแนะแนวความประพฤติของบุคคล จุดมุ่งหมายของวินัยทั้งหลายมิได้มีไว้เพื่อควบคุมพฤติกรรมของเด็กที่ผู้ใหญ่บังคับ แต่ความหมายที่แท้จริงของวินัยก็คือ วิธีการที่จะทำให้เด็กเกิดความต้องการทำในสิ่งที่ดีและเป็นประโยชน์แก่สังคมด้วยตัวของเขาเอง มิใช่ด้วยการบังคับ แต่เกิดจากภายในตัวเด็กเองจะดีที่สุด

คุณประโยชน์ของการมีวินัย

สุชา จันทน์เอม และ สุรางค์ จันทน์เอม (2521, หน้า 97) กล่าวถึงประโยชน์ของการมีวินัย ว่า การมีวินัย ก่อให้เกิดประโยชน์ ดังต่อไปนี้

1. ช่วยให้เด็กมีพฤติกรรมเป็นระเบียบเรียบร้อย
2. ช่วยให้เด็กมีความรับผิดชอบในหน้าที่ของตน
3. ช่วยสร้างความสามัคคีปองคองกันให้เกิดขึ้นในหมู่คณะ
4. ช่วยส่งเสริมความเจริญก้าวหน้าของตนเอง
5. ช่วยให้ครูและเด็กอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข ประสพผลสำเร็จในการเรียนการสอน
6. ช่วยส่งเสริมหลักการปกครองแบบประชาธิปไตย

สำหรับ พระสมชาย ฐานวุฑโฒ (2539, หน้า 81-82) ได้กล่าวถึงประโยชน์ของวินัยว่า วินัยทั้งทางโลกและทางธรรมรวมกันแล้วทำให้เกิดประโยชน์ คือ

1. วินัยนำไปดี หมายความว่า ทำให้ผู้รักษาวินัยดีขึ้น ยกฐานะผู้มีวินัยให้สูงขึ้น
2. วินัยนำไปแจ้ง คือ เปิดเผยธาตุแท้ของคนได้ ว่าไว้ใจได้แค่ไหน
3. วินัยนำไปต่าง เราดูความแตกต่างของคนด้วยวินัย

นอกจากนี้ พระเทพเวที (2534, หน้า 40-41) ยังได้กล่าวถึงประโยชน์ของวินัยว่าคนที่มียินตามความหมายที่ถูกต้องแล้ว ก็จะมีโอกาสดำเนินชีวิตที่ดีงามและทำการพัฒนาตนเองได้สะดวกและได้มากที่สุด เพราะสภาพชีวิตของตนเองรวมทั้งสภาพสังคมที่เป็นระเบียบเรียบร้อยจะช่วยเอื้ออำนวย เป็นผู้รักษาประโยชน์ของตน และประโยชน์ร่วมกันของสังคมด้วย

จากคุณค่าและประโยชน์ของวินัยจะพบว่า วินัยจะช่วยให้สมาชิกในสังคมประพฤติปฏิบัติไปในแนวทางเดียวกัน เพื่อความสงบเรียบร้อยของส่วนรวม ถ้าปราศจากวินัยแล้ว การอยู่ร่วมกันของคนในสังคมย่อมสับสน วุ่นวาย การมีวินัยในตนเองของบุคคลนั้นจะทำให้บุคคลนั้นมีความประพฤติที่เหตุผล มีความอดทน มั่นคงทางอารมณ์และเป็นผู้มีจริยธรรม มีระเบียบวินัย รู้จักรับผิดชอบชั่วดี ทำให้คนในสังคมอยู่ร่วมกันอย่างสงบสุข จะเห็นได้ว่าการพัฒนาความมีวินัยในตนเองแก่เด็กหรือเยาวชน จึงเป็นสิ่งสำคัญที่ครูผู้สอนที่อยู่ในโรงเรียนพึงตระหนัก และเห็นความสำคัญที่จะปลูกฝังให้เกิดขึ้นกับเด็กนักเรียนในโรงเรียน

เอกสารที่เกี่ยวข้องกับทฤษฎีด้านวินัย

ทฤษฎีการเกิดวินัยในตนเอง

ความมีวินัยในตนเองเป็นคุณสมบัติที่บุคคลควรจะมี เพราะผู้ที่มีวินัยในตนเองถือได้ว่าเป็นผู้ที่มีจริยธรรม ประพฤติตนอย่างเหตุผล ไม่ก่อความวุ่นวายในสังคม การศึกษาทฤษฎีที่ว่าด้วยการเกิดวินัยในตนเอง จึงเป็นสิ่งที่สำคัญที่จะทำให้ทราบว่าวินัยในตนเองมีที่มาอย่างไร เพื่อที่จะได้ปลูกฝังส่งเสริมและพัฒนาให้เกิดขึ้นได้ ซึ่ง สุชา จันทน์เอม และ สุรางค์ จันทน์เอม (2521, หน้า 95) กล่าวว่า วินัยเกิดจากสาเหตุ 2 ประการ คือ

1. เกิดจากการมีอำนาจภายนอกมาบังคับ เช่น นักเรียนไม่กล้าทุจริตเพราะกลัวครูจับได้ ผู้ร้ายไม่กล้าขโมยของเพราะเห็นตำรวจยืนอยู่ เป็นต้น
2. เกิดจากการมีจิตใจรู้สึกผิดชอบชั่วดี ไม่กระทำความผิดวินัย เพราะบังคับตนเองได้ จากสาเหตุการเกิดวินัยดังกล่าว สามารถแยกวินัยได้เป็น 2 ประเภท คือ

2.1 วินัยในตนเอง หมายถึง กระบวนการหรือวิธีการควบคุมตนเอง โดยตนเป็นผู้แนะนำตนเองให้ประพฤติไปตามแนวทางที่เลือกกว่าดี

2.2 วินัยในหมู่คณะ หมายถึง การใช้ระเบียบข้อบังคับเพื่อเป็นเครื่องมือ รักษาความเป็นระเบียบเรียบร้อยของสังคม

วินัยทั้งสองประเภทนี้ต้องเกี่ยวพันกัน ผู้ที่มีวินัยในตนเองจะต้องมีวินัยในหมู่คณะ เพื่อถือเป็นแนวทางการปฏิบัติในทางเดียวกัน และต้องปลูกฝังแต่เยาว์วัย เพื่อให้เกิดการพัฒนา จนกลายเป็นจิตสำนึกทางจริยธรรมเกี่ยวกับทฤษฎีการเกิดวินัยในตนเอง ดวงเดือน พันธมนาวิน (2527, หน้า 64) ได้อธิบายถึงทฤษฎีการเกิดวินัยในตนเองโดยยึดแนวทฤษฎี ที่สำคัญ 2 ทฤษฎี คือ ทฤษฎีของ Mowrer ซึ่งว่าด้วยการกำเนิดของการควบคุมตนเองหรือ ความมีวินัยในตนเองและทฤษฎีของ Peak and Havighurst ซึ่งว่าด้วยการพัฒนาการแรงจูงใจ ทางจริยธรรมหรือความมีวินัยในตนเอง โดยยึดการควบคุมของอีโก้ (Ego) และซูเปอร์อีโก้ (Super Ego) เป็นหลัก ซึ่งมีหลักการ สำคัญดังต่อไปนี้

1. ทฤษฎีการเกิดวินัยในตนเองของ Mowrer กล่าวว่า การเกิดวินัยในตนเอง ของบุคคลนั้น นักจิตวิทยาเชื่อว่าจะต้องมีพื้นฐานมาตั้งแต่ระยะแรกเกิดจนกระทั่งโตขึ้นมา สิ่งสำคัญก็คือความสัมพันธ์ระหว่างทารกกับบิดามารดาหรือผู้เลี้ยงดู อันจะเป็นทางนำไปสู่ ความสามารถในการให้รางวัลตนเองหรือความสามารถในการควบคุมตนเองเมื่อโตขึ้น โดยอธิบายว่าทารกหรือเด็กจะต้องเรียนรู้จากผู้เลี้ยงดูตน ได้รับความอบอุ่น ได้ผ่าน การอบรมสั่งสอน ซึ่งจะพัฒนามาเป็นลักษณะที่เด่นชัดในจิตสำนึกจึงกลายเป็นพฤติกรรม ที่ถูกต้อง มีเหตุผลของบุคคลนั้น

2. ทฤษฎีแรงจูงใจทางจริยธรรมหรือความมีวินัยในตนเองของ Peak and Havighurst เชื่อว่าการควบคุมของอีโก้ (Ego – control) และการควบคุมของซูเปอร์อีโก้ (Super Ego – control) ร่วมกัน ช่วยให้เกิดความต้องการแสดงพฤติกรรมเพื่อผู้อื่นอย่าง สมเหตุสมผล บุคคลแต่ละคนจะมีพลังควบคุมอีโก้และซูเปอร์อีโก้ในระดับที่ไม่เท่ากัน อันเนื่องมาจากการได้รับความรู้ทางจริยศึกษา ที่ทำให้ทราบถึงผลที่จะเกิดการแสดงพฤติกรรม ต่าง ๆ ในแต่ละระดับไม่เท่ากัน ทำให้การควบคุมตนเองแตกต่างกัน

จะเห็นได้ว่าการพัฒนาความมีวินัยในตนเองของ Peak and Havighurst จะใช้ความรู้ ทางจริยธรรมมาช่วยในการสร้างพลังควบคุมอีโก้และซูเปอร์อีโก้ ตั้งแต่เด็กจนกระทั่งสามารถ พัฒนามาเป็นผู้ใหญ่ที่มีวุฒิภาวะทางจิตสำนึกที่สมบูรณ์ และมีการควบคุมตนเองหรือมีวินัย ในตนเองอย่างเหมาะสม จากทฤษฎีทั้งสองจะเห็นความสอดคล้องกันคือ ทฤษฎีของ Mowrer เป็นการวางพื้นฐานให้เกิดวินัยในตนเอง โดยเริ่มจากการเลี้ยงดูทารกจนเกิดความผูกพัน และ

เด็กเกิดความพึงพอใจที่จะปฏิบัติตามคำสั่งสอนของผู้เลี้ยงดู เด็กจะเรียนรู้และพัฒนากลายเป็นวินัยในตนเอง ซึ่งประสบการณ์ความรู้ทางจริยธรรมจากสังคม และรับเข้าไปจนกลายเป็นพลังในการควบคุมตนเองหรือเกิดเป็นวินัยในตนเองตามทฤษฎีของ Peak and Havighurst

นอกจากนี้ สมพร สุทัศนีย์ (2536, หน้า 16 -18) ได้อธิบายถึงแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการควบคุมตนเองหรือวินัยในตนเอง พอสรุปได้ว่าการควบคุมตนเอง (Self - control) เป็นเทคนิคในการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมด้วยตนเอง โดยระงับการแสดงพฤติกรรมที่ไม่เป็นที่พึงพอใจโดยเน้นพฤติกรรมที่สังเกตได้ ซึ่งผู้ปรับเปลี่ยนพฤติกรรมมีส่วนร่วมในการรับผิดชอบตนเอง และการควบคุมตนเองบนพื้นฐานการปรับพฤติกรรมเป็นเทคนิคที่อยู่บนพื้นฐานหลักการเรียนรู้เงื่อนไขสิ่งแวดล้อม ซึ่ง Skinner (อ้างใน สมพร สุทัศนีย์, 2536, หน้า 17) กล่าวว่า พฤติกรรมของบุคคลเกิดจากสิ่งแวดล้อมทั้งที่เป็นเงื่อนไขนำ (Antecedents) และสิ่งแวดล้อมที่เป็นเงื่อนไขที่กระตุ้นให้เกิดพฤติกรรม (Stimulus) รวมทั้งสิ่งแวดล้อมที่เป็นผลกรรม (consequence) ที่เกิดหลักการแสดงพฤติกรรมและมีผลในการเพิ่มพฤติกรรม โดยที่บุคคลเมื่อได้แสดงพฤติกรรมแล้วได้รับผลกรรมที่ทำให้พฤติกรรมเพิ่มขึ้น เรียกว่า “ตัวเสริมแรง” (Reinforce) ส่วนผลกรรมที่ระงับพฤติกรรมเรียกว่า “ตัวลงโทษ” (Punish) และเน้นว่าการกระทำใด ๆ ที่ได้รับแรงเสริมมีแนวโน้มที่จะทำให้ความถี่ของการกระทำนั้นเพิ่มขึ้น ส่วนการกระทำที่ไม่ได้รับแรงเสริมมีแนวโน้มที่จะทำให้ความถี่ของการกระทำนั้นลดลงและหายไปในที่สุด

อย่างไรก็ตามการควบคุมตนเองไม่ว่าในกรณีใด ๆ เชื่อว่าเงื่อนไขประสบการณ์หรือสิ่งแวดล้อมมีผลต่อการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของบุคคล ซึ่งในการควบคุมตนเองส่วนใหญ่จะประกอบด้วย การสังเกตพฤติกรรมของตนเอง การตั้งเกณฑ์มาตรฐานของตนเอง การประเมินตนเองและการให้แรงเสริมตนเอง โดยจะต้องตั้งเป้าหมายด้วยตนเอง ซึ่งเป้าหมายจะเป็นเกณฑ์เชื่อมโยงไปถึงการให้แรงเสริมไปถึงการให้แรงเสริมด้วยตนเอง เนื่องจากการให้แรงเสริมนั้นสามารถแก้ไขเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมให้เป็นที่พึงปรารถนาได้ และสามารถพัฒนาพฤติกรรมทางสังคมของเด็กได้

หลักในการสร้างวินัยที่ดี

ทวี ท่องแก้ว และคณะ (อ้างใน พัฒนา จันทนา, 2545, หน้า 361) ได้เสนอหลักในการสร้างวินัยที่ดีไว้ ดังนี้

1. สร้างให้สอดคล้องกับพัฒนาการของผู้เรียน โดยพิจารณาถึงความต้องการ ซึ่งเป็นสาเหตุของพฤติกรรมของผู้เรียนแต่ละวัยว่า ต้องการอะไร รวมทั้งพิจารณาถึงวุฒิภาวะของผู้เรียนด้วย
2. สร้างวินัยที่ผู้เรียนสามารถปฏิบัติตามได้ เป็นประโยชน์ต่อผู้เรียนและผู้อื่น ผู้เรียนจะได้เห็นคุณค่าและไม่เกิดความยุ่งยากในการปฏิบัติตามวินัยนั้น ๆ
3. สร้างวินัยโดยใช้วิธีให้รางวัลและชมเชยจะได้ผลดีกว่าการตำหนิหรือลงโทษ
4. สร้างวินัยโดยปฏิบัติด้วยความสุขุม เยือกเย็น คำพูดหรือการกระทำ ความเป็นไปด้วยความนุ่มนวล
5. สร้างวินัยโดยแสดงการยอมรับและให้ความไว้วางใจแก่ผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนได้ใช้ความคิดพิจารณาวินัยต่าง ๆ ที่ต้องปฏิบัติตาม
6. สร้างวินัยโดยการให้ความเป็นกันเอง เอาใจใส่ และให้ความรัก ความอบอุ่นแก่ผู้เรียน
7. สร้างวินัยโดยการทำตนให้เป็นผู้นำที่ดีแก่ผู้เรียนในด้านการปฏิบัติตามวินัยต่าง ๆ
8. สร้างวินัยสำหรับผู้เรียน ต้องศึกษาผู้เรียนแต่ละคนอย่างละเอียด เพื่อเป็นแนวทางที่จะช่วยปลูกฝังวินัยให้ได้ผลดียิ่งขึ้น
9. สร้างวินัยโดยให้แบบอย่างแห่งความเชื่อมั่นในตนเองแก่ผู้เรียน เพื่อจะได้เกิดความมั่นใจในการที่จะประพฤติปฏิบัติตามวินัยที่ครูเป็นผู้ปลูกฝัง
10. สร้างวินัยโดยครูแสดงความกระตือรือร้นในการมีวินัยและปฏิบัติตามวินัยเป็นแบบอย่างแก่ผู้เรียน

เอกสารที่เกี่ยวกับบทบาทของโรงเรียนและบ้านในการปลูกฝังความมีวินัย

ในการส่งเสริมความมีวินัยแก่นักเรียนอย่างได้ผลนั้น ครูต้องตระหนักถึงความสำคัญ และความจำเป็นที่จะต้องปฏิบัติด้วยความละเอียด สุขุม รอบคอบ และจริงจังเพื่อให้เกิดประโยชน์แก่นักเรียนมากที่สุดเพื่อเป็นแนวทางให้นักเรียนมีการปรับปรุงตัวที่ดีที่ถูกต้องตามทำนองคลองธรรมและระเบียบของสังคมซึ่งเป้าหมายหลักของการจัดการศึกษานอกจากจะส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความรู้ในด้านวิชาการแล้ว สิ่งที่ครูและทางโรงเรียนต้องตระหนักถึงมากที่สุดคือ ความมีวินัยในตนเองซึ่งเป็นสิ่งที่จะต้องปลูกฝังให้เกิดแก่ตัวเด็กนักเรียน ดังนั้นการที่ครูผู้สอนจะดำเนินงานในการส่งเสริมความมีวินัยในตนเองแก่นักเรียนได้ดั่งนั้นต้องได้รับ

ความร่วมมือและการสนับสนุนจากทางโรงเรียน ในการวางมาตรฐานความประพฤติของนักเรียน ต้องมีความจริงใจ มีความยุติธรรม และมีความสม่ำเสมอในการรักษาระเบียบวินัยของนักเรียน โดยให้ครูมีส่วนร่วมในการจัดระบบระเบียบและจัดการในชั้นเรียนให้มีบรรยากาศ เพื่อเป็นการกระตุ้นและส่งเสริมให้เด็กมุ่งมั่นประพฤติไปในทางที่ดี โดยส่งเสริมให้นักเรียนร่วมกิจกรรมที่สร้างสรรค์ของชั้นเรียน มอบหมายงานที่เหมาะสมกับความสามารถของเขา การยกย่องชมเชยนักเรียนบ่อย ๆ เพื่อพัฒนาความรู้สึกลึกซึ้งภูมิใจและทัศนคติที่ดีให้เกิดขึ้นในตัวนักเรียนจะทำให้เด็กเห็นคุณค่าของตนเองว่าดีทัดเทียมกับคนอื่น ซึ่งจะทำให้เด็กเกิดความมั่นใจในเกียรติและศักดิ์ศรีของตน เด็กจะมุ่งมั่นรักษาเกียรติประวัติของตนให้อยู่เสมอตลอดไปในชีวิตของเขา ซึ่งถือว่าวินัยที่เกิดขึ้นจากการสร้างให้นักเรียนรู้จักรับผิดชอบและเกียรติของตนเองเป็นวินัยแบบที่ดีที่สุด (กาญจนา ศรีกาพสินธุ์, 2538, หน้า 196)

วิธีการป้องกันการประพฤติผิดวินัยของผู้เรียน

จำเนียร ศิลปะวานิจ (จำเนียร, 2538) ได้กล่าวถึงวิธีการต่าง ๆ ที่ใช้ดำเนินการป้องกันการประพฤติผิดวินัยไว้ดังต่อไปนี้

1. ส่งเสริมให้เกิดแรงจูงใจในการเรียน

ครูอาจดำเนินการโดยย้าเตือนผู้เรียนให้รับผิดชอบต่อหน้าที่ที่เกี่ยวกับการเรียน คือให้เอาใจใส่ต่อบทเรียน ขณะเดียวกับครูก็เป็นส่วนหนึ่งที่จะก่อให้เกิดแรงจูงใจในการเรียน ดังนั้นครูจะต้องสร้างแรงจูงใจ กระตือรือร้น มีอารมณ์ดี และอดกลั้นต่อสิ่งต่าง ๆ ด้วย

2. สร้างความรักในชั้นเรียนให้เกิดขึ้นกับหมู่ผู้เรียน

วิธีการนี้กระทำได้ โดยสร้างอารมณ์ร่วมให้เกิดขึ้นกับผู้เรียนด้วยวิธีการต่าง ๆ เช่น สร้างเกียรติ สร้างความภูมิใจในชั้นเรียน เป็นต้น ข้อควรระมัดระวังสำหรับวิธีการดังกล่าว คือ อาจทำให้เกิดปัญหาทางวินัยโดยส่วนรวมในโรงเรียนได้ เนื่องจากความรักในชั้นเรียนของตน

3. รักษาความสัมพันธ์อันดีระหว่างครูด้วยกัน

โดยปกติแล้ว ผู้เรียนจะเลียนแบบพฤติกรรมของครูเป็นหลัก หากครูไม่สามัคคีกัน ความเคารพนับถือที่ผู้เรียนมีต่อครูย่อมเสื่อมลง นอกจากนี้การให้ความเอาใจใส่ต่อผู้เรียน การร่วมกิจกรรมหรือการให้ความสำคัญแก่ผู้เรียน ย่อมทำให้ผู้เรียนเกิดความศรัทธาในตัวครู และไม่กล้าทำผิดวินัยได้

4. จัดสิ่งชั่วร้ายที่ก่อให้เกิดปัญหาวินัยออก

สิ่งชั่วร้ายที่สำคัญ ได้แก่ สิ่งแวดล้อมทั้งภายในและภายนอก ที่สร้างความรู้สึกละอายใจต่าง ๆ ให้แก่ผู้เรียน เช่น ระเบียบวินัยที่หยาบหยาบ การข่มขู่ผู้เรียน เป็นต้น สิ่งชั่วร้ายเหล่านี้เป็นตัวการที่ก่อให้เกิดปัญหาวินัยได้ การให้โอกาสแก่ผู้เรียนได้สนทนากันอย่างเป็นกันเอง การให้เกียรติและยกย่องว่าเป็นคนดี ย่อมทำให้ผู้เรียนเกิดความพึงพอใจซึ่งจะเป็นรากฐานในการรักษาความดีต่อไปได้

5. การให้รางวัลความประพฤติในรูปแบบต่าง ๆ

การให้รางวัลความประพฤติ เช่น ประกาศนียบัตรชมเชย เหรียญประดับ การรับเข้าเป็นสมาชิกสมาคมผู้มีเกียรติ ฯลฯ นับเป็นวิธีการหนึ่งที่จะสร้างแรงจูงใจให้แก่ผู้เรียนในการประพฤติปฏิบัติในทางที่ดี ทั้งนี้การให้รางวัลต้องกระทำอย่างเปิดเผยโดยมีการประกาศในหมู่ผู้เรียน สำหรับรางวัลที่ให้นั้น ควรพิจารณาให้เหมาะสมกับคุณความดีที่ได้ปฏิบัติ

6. ร่วมมือกันระหว่างบ้านกับโรงเรียน

การร่วมมือระหว่างบ้านกับทางโรงเรียน นับมีผลต่อการควบคุมความประพฤติของผู้เรียนได้อย่างทั่วถึง ไม่ว่าผู้เรียนจะอยู่ที่บ้านหรือที่โรงเรียนก็สามารถรับทราบพฤติกรรมได้อย่างต่อเนื่อง หากเกิดปัญหาวินัยขึ้นย่อมแก้ไขได้ทันทั่วทั้ง ผลที่ได้รับนอกจากจะเป็นเรื่องการปกครองผู้เรียนแล้ว ยังเป็นการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างบ้านกับโรงเรียนอีกด้วย

7. ชี้แจงตักเตือนเป็นรายบุคคลหรือกลุ่ม

การชี้แจงตักเตือนผู้เรียนเกี่ยวกับการประพฤติผิดวินัย อาจทำได้ในรูปแบบของการให้คำปรึกษา แนะนำ หรือชี้แจงตักเตือนเป็นรายบุคคล หรือเป็นกลุ่มก็ได้ ซึ่งวิธีการนี้ได้ผลมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้เรียนที่รู้จักผิดชอบชั่วดี จะมองเห็นโทษของการประพฤติผิดได้ไม่ยาก

8. จัดกิจกรรมให้แก่ผู้เรียน

การจัดกิจกรรมต่าง ๆ ให้แก่ผู้เรียนนั้น นอกจากจะให้ประโยชน์ในแง่ของการเรียนการสอนแล้ว ยังทำให้ผู้เรียนได้คลายความเครียดและใช้พลังที่เหลืออยู่ในรูปที่เกิดประโยชน์ ปัญหาในเรื่องวินัยก็จะไม่เกิดด้วย

9. สอนและปกครองแบบประชาธิปไตยในชั้นเรียน

ถ้าการสอนและการปกครองผู้เรียนในชั้นเรียนเป็นไปแบบประชาธิปไตย โดยให้ผู้เรียนวางกฎเกณฑ์และระเบียบปฏิบัติต่าง ๆ รวมทั้งให้ทำหน้าที่รับผิดชอบในชั้นเรียนหมุนเวียนกันไปแล้ว ผู้เรียนย่อมมีความสุขทั้งกายและใจ การทำผิดวินัยก็จะไม่มี

แนวทางสำหรับครูในการช่วยเหลือผู้เรียนที่ประพฤติดวินัย

พัฒนา จันทนา (2545, หน้า 365) ได้กล่าวว่า การประพฤติดวินัยของผู้เรียน เกิดจากสาเหตุหลายประการ ซึ่งครูผู้สอนควรจะปรึกษาหาแนวทางในการช่วยเหลือ เพื่อให้การดำเนินการด้านการเรียนการสอนในชั้นเรียนเป็นไปอย่างราบรื่น สำหรับการช่วยเหลือผู้เรียนที่ประพฤติดวินัยนั้น อาจปฏิบัติได้ดังนี้

1. ศึกษาถึงสาเหตุที่แท้จริงของการประพฤติดวินัยของผู้เรียน ทั้งนี้เพราะผู้เรียนบางคนอาจทำผิดวินัยโดยความจำเป็น ความไม่รู้ หรืออาจทำด้วยความชอบฝ่ฝืน เมื่อหาสาเหตุแล้วก็พยายามแก้ไขที่ต้นเหตุ นั้น ๆ เช่น ผู้เรียนที่พูดปด อาจเป็นเพราะต้องการปกปิดความผิดของตนหรือปกปิดปมด้อย ปกปิดความขาดแคลนของตน ครูต้องชี้แจงให้ผู้เรียนกล้าเผชิญความจริง และภูมิใจในความสามารถของตน ไม่จำเป็นต้องโกหกเพื่อปกปิดผู้อื่น
2. ให้ความสนใจ เอาใจใส่ต่อผู้เรียนทุกคนอย่างทั่วถึง พยายามอย่าให้ผู้เรียนเห็นว่าครูมีความลำเอียง หรืออคติธรรม ทั้งนี้จะเป็นทางให้ผู้เรียนฝ่ฝืนวินัยได้
3. ให้ผู้เรียนได้แสดงความสามารถที่เด่น ๆ ของตนเพื่อให้เพื่อนร่วมชั้นเรียนและครูคนอื่น ๆ ยอมรับ แล้วผู้เรียนจะเกิดความรู้สึกว่าตนเองมีเกียรติ มีความสามารถและจะได้ไม่กล้าฝ่ฝืนวินัยอีกเพราะกลัวเสียชื่อเสียงและการไม่ยอมรับของผู้อื่น
4. มอบความไว้วางใจให้แก่ผู้เรียน โดยอาจมอบให้ทำกิจกรรมบางอย่างแทนครูเพื่อให้เกิดความภูมิใจ ไม่กล้าแสดงพฤติกรรมที่เป็นการผิดวินัยได้
5. ให้คำแนะนำและให้เห็นตัวอย่างที่ดีของการปฏิบัติตามวินัย และผลเสียของการประพฤติดวินัยทั้งที่มีผลต่อตนเองและสังคม ทั้งนี้เพื่อให้ผู้เรียนพิจารณาและตัดสินใจเป็นแนวทางในการปฏิบัติได้
6. ขอความร่วมมือจากเพื่อน ๆ ได้ช่วยและประพฤติดนเป็นตัวอย่างแก่ผู้เรียนที่ฝ่ฝืน
7. ให้ความรัก ความเมตตา และความอบอุ่น ปลอดภัยแก่ผู้เรียนด้วยความบริสุทธิ์ใจเพราะผู้เรียนบางคนขาดสิ่งเหล่านี้จากทางครอบครัว จึงทำให้แสดงพฤติกรรมที่ผิดวินัยขึ้นเพื่อเรียกร้องความสนใจ
8. ติดตาม ปรึกษาหารือกับผู้ปกครองเกี่ยวกับปัญหาการประพฤติดวินัยของผู้เรียนเพื่อหาทางช่วยเหลือและแก้ไขต่อไป
9. ในกรณีที่ไม่สามารถแก้ปัญหาได้ ครูอาจส่งผู้เรียนแก่ฝ่ายแนะแนวของโรงเรียนเพื่อจะได้ช่วยเหลือและแก้ไขต่อไป

ส่วนเสริมศักดิ์ วิชาลาภณ์ (2520, หน้า 60) ได้กล่าวถึง บทบาทของครูที่พึงปฏิบัติ ตามหน้าที่ของครูผู้สอนในการส่งเสริมวินัยแก่เด็กนักเรียน ครูควรมีส่วนร่วม ในการดำเนินการตามบทบาทที่พึงปฏิบัติได้และควรคำนึงถึงสิ่งต่อไปนี้

1. ครูควรประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่นักเรียน เช่น ความสามัคคี การแต่งกาย มารยาท
2. ควรจัดสภาพแวดล้อมของโรงเรียนให้น่าอยู่
3. การออกคำสั่ง ระเบียบต่าง ๆ ควรพิจารณาอย่างรอบคอบ มีเหตุผล จะเป็นส่วนช่วยให้นักเรียนมีพฤติกรรมที่พึงปรารถนา
4. การที่นักเรียนประพฤติดีนั้นควรเกิดจากการที่นักเรียนเห็นดีเห็นชอบด้วย ตนเองไม่ควรบังคับเพราะเป้าหมายของวินัยในโรงเรียนคือ ให้นักเรียนควบคุมตนเองและมีวินัยในตนเอง
5. การจัดกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อเป็นการส่งเสริมให้นักเรียนประสบผลสำเร็จในชีวิต
6. ให้คำปรึกษา และแนะนำกรณีผู้มีปัญหาทางวินัย ถ้ามีการลงโทษควรมี การพิจารณาให้รอบคอบ ถูกต้อง และยุติธรรม

เช่นเดียวกับ พันธ หันนาคินทร์ (2524, หน้า 304) ที่ได้กล่าวถึง การควบคุม ความประพฤติของนักเรียนนั้น ว่ามีจุดมุ่งหมายที่จะให้นักเรียนคุ้นเคยกับการประพฤติ ปฏิบัติ ตนที่ดีเพื่อที่จะให้เป็นนิสัยในการปฏิบัติตนต่อไป นอกจากนี้ ในส่วนที่จะช่วยสร้างนิสัยที่ดีที่ ถูกต้องให้เกิดขึ้นกับตัวนักเรียนคือ การใช้วินัยในโรงเรียนซึ่งได้เสนอแนะวิธีการดำเนินการ ป้องกันการกระทำผิดทางวินัย ดังนี้

1. สร้างแรงจูงใจในบทเรียน เมื่อนักเรียนสนใจในบทเรียนแล้ว พฤติกรรม อันไม่พึงปรารถนาจะไม่เกิดขึ้น
2. สร้างความรักโรงเรียนให้เกิดขึ้นในหมู่นักเรียน ให้มีความภาคภูมิใจ ในโรงเรียน มีความรู้สึกเป็นเจ้าของ (Sense of Belonging) แล้วนักเรียนย่อมไม่ประพฤติตน ในอันที่จะนำความเสื่อมเสียมาสู่โรงเรียน
3. รักษาความสัมพันธ์อันดีระหว่างครู อบรมสั่งสอนนักเรียนและเป็น ตัวอย่างที่ดีแก่นักเรียน
4. สร้างบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมที่ดีภายในโรงเรียน เช่น ห้องเรียน อาคารเรียน บริเวณต่าง ๆ ภายในโรงเรียน เป็นต้น

5. มีการให้รางวัลความประพฤติดี เพื่อยั่วให้นักเรียนทำความดี
 6. สร้างความร่วมมืออันดี ระหว่างบ้าน อันได้แก่ ผู้ปกครองและโรงเรียน
 สำหรับพระธรรมปิฎก (ป.อ. ปยุตโต) (2539, หน้า 80-82) ได้นำเสนอวิธีเสริมสร้าง
 วินัย สรุปได้ดังนี้

1. สร้างวินัยด้วยการทำให้เป็นพฤติกรรมเคยชิน
2. ใช้วินัยที่ลงตัวแล้วคือวัฒนธรรมมาช่วย
3. สร้างวินัยให้ได้ผลด้วยระบบสัมพันธ์ขององค์กรรวม
4. สร้างวินัยโดยใช้ปัจจัยอื่นช่วยเสริม เช่น ความเป็นกัลยาณมิตรเป็น
 ตัวเสริมในการสร้างนิสัยจากพฤติกรรมที่เคยชิน โดยทำหน้าที่หนุนองค์ประกอบทั้ง 3 ด้าน
 คือ

- 1) เป็นต้นแบบที่ดีของพฤติกรรม (คีล)
- 2) มีความรัก ทำให้อบอุ่น เป็นกันเอง พร้อมทั้งศรัทธาและความสุข
 (จิตใจหรือสมาธิ)
- 3) บอกเหตุผลว่าทำอย่างนั้นแล้วมีผลอย่างไร ทำให้เข้าใจเหตุผลและเห็น
 คุณค่าในสิ่งที่ทำ (ปัญญา)

นอกจากนี้กระทรวงศึกษาธิการ (2541, หน้า 104-105) ก็ได้ให้ข้อเสนอแนะ
 แนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ดังนี้

1. รวบรวมเรื่องราวหรือกรณีตัวอย่างของผู้ที่มีระเบียบวินัย ตรงต่อเวลา
 และผู้ที่ไม่ระเบียบวินัย ไม่ตรงต่อเวลา อภิปรายถึงผลดีผลเสียร่วมกัน
2. ร้องเพลงเกี่ยวกับความมีระเบียบวินัยและการตรงต่อเวลา
3. รวบรวมคำกลอนหรือคำขวัญติดไว้ที่ป้ายประกาศ
4. ประกาศและชมเชยผู้ที่มีระเบียบวินัยและตรงต่อเวลา
5. ทำสมุดภาพแสดงประโยชน์ของความมีระเบียบวินัยและการตรงต่อเวลา
6. รวบรวมสถิตินักเรียนที่มาสาย ขาดความมีระเบียบวินัย ไม่รับผิดชอบต่อ
 หน้าที่ แล้วให้พิจารณาหาแนวทางแก้ไขร่วมกัน
7. จัดหุ่น แสดงละคร หรือบทบาทสมมติเกี่ยวกับเรื่องราวของความมีระเบียบ
 วินัยและการตรงต่อเวลา
8. สรุป ตั้งกฎเกณฑ์ กำหนดระยะเวลาเชิญชวน ติดไว้ตามหน้าห้องเรียน หรือ
 ตามต้นไม้
9. เรียงความเกี่ยวกับเรื่องราวของผู้ที่มีระเบียบวินัยและตรงต่อเวลา

10. ให้นักเรียนบันทึกผลการปฏิบัติตามคุณธรรมในข้อที่ได้ปฏิบัติไปแล้วแต่ละครั้งลงในสมุดบันทึกจริยศึกษา

ด้านนิตดา หงษ์วิวัฒน์ (2543, หน้า 12) ได้กล่าวถึงหลักการในการสร้างวินัยให้กับเด็ก โดยสอนลูกให้รู้คุณค่าของเงินด้วยวินัย ซึ่งวินัยในเรื่องการใช้จ่ายใช้นั้นต้องสร้างขึ้นมา ภายในบ้านระหว่างพ่อแม่และลูก ๆ วินัยของลูกแต่ละคนก็ขึ้นอยู่กับวัยของเด็กด้วย ฝึกลูกให้รับผิดชอบตนเองด้วยวินัย สามารถฝึกได้ทุกที่ แต่ที่บ้านไม่ค่อยสนุกและไม่น่าตื่นเต้น ฉะนั้น การฝึกนอกบ้านจึงเป็นกุศโลบายที่ดีที่จะสร้างนิสัยของการรับผิดชอบต่อตนเองในโอกาสพิเศษ ให้กับเด็ก สอนลูกให้รู้คุณค่าของสิ่งของด้วยวินัย การปลูกฝังให้รักสิ่งของด้วยวินัยนั้น เริ่มจากที่บ้านเพราะที่บ้านเป็นแหล่งก่อให้เกิดแห่งชีวิต ความรัก รากฐานของความคิด และ วินัย สอนลูกให้รู้จักวางแผนชีวิตตนเองด้วยวินัย การสอนให้ลูกรู้จักวางแผนชีวิตด้วยวินัย ให้เริ่มในครอบครัวด้วยเรื่องง่าย ๆ เริ่มที่กิจกรรมชีวิตของเด็กในแต่ละวัน และสอนลูกให้รู้คุณค่าของอาหารด้วยวินัย วินัยที่ใช้เรื่องการกินของเด็กคือ ให้เด็กกินเป็นเวลา ไม่ให้กินของ จุกจิก

เอกสารที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ความหมายของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

การวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (Achievement Test) หมายถึง การวัดในด้าน การเรียนรู้ในเรื่องของความรู้ ความรู้สึนึกคิดหรือทัศนคติและทักษะด้านต่าง ๆ ที่นักเรียน ได้รับจากการอบรมสั่งสอนของครู (ต่าย เชิญณี, 2523, หน้า 64)

สำหรับไพศาล หวังพานิช (2526, หน้า 89) กล่าวว่า “ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน” หมายถึง ความสามารถของบุคคลอันเกิดจากการเรียนการสอน เป็นการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม และประสิทธิภาพการเรียนรู้ ที่เกิดจากการฝึกฝนอบรมหรือจากการสอน

ซึ่งสอดคล้องกับ เฝียน ไชยสร (2531, หน้า 321) ที่กล่าวว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หรือประสิทธิภาพทางการศึกษา หมายถึง ความสามารถของบุคคลที่ได้เรียนรู้ ได้รับการ ฝึกฝน สั่งสอน โดยเฉพาะอย่างยิ่งเป็นความสามารถในการเรียนในโรงเรียนหรือ สถานศึกษา

เช่นเดียวกับ สุนทรี เมฆบุญส่งลาภ (2540, หน้า 18) ที่สรุปว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน คือ ความรู้ ความสามารถของนักเรียนที่ได้รับการฝึกฝน อบรม สั่งสอน จากสถาบันการศึกษา ซึ่งวัดและประเมินผลจากแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ดังนั้นสามารถสรุปได้ว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เป็นผลรวมของมวลประสบการณ์ที่ได้รับจากการเรียนรู้ ในด้านของทักษะ ความรู้ ความสามารถ ซึ่งผลการเรียนรู้นั้นสามารถแสดงออกมาได้และสามารถที่จะวัดได้

องค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ในกระบวนการเรียนรู้ การที่ผู้เรียนจะมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงหรือต่ำเพียงใดนั้นย่อมขึ้นอยู่กับองค์ประกอบหลายประการ ดังที่นักจิตวิทยาและนักการศึกษาได้กล่าวไว้ดังนี้

Bloom (อ้างใน เรณู จันทร์กูย, 2538, หน้า 25) ได้กล่าวถึงทฤษฎีการเรียนรู้ในโรงเรียนว่า ตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนประกอบด้วย 3 ตัวแปรคือ

1. พฤติกรรมด้านความรู้ความคิด (Cognitive Entry Behaviors) หมายถึง ความรู้ ความสามารถและทักษะต่าง ๆ ของผู้เรียนที่มีมาก่อน
2. คุณลักษณะทางจิตใจ (Affective Entry Characteristics) หมายถึง แรงจูงใจที่ทำให้ผู้เรียนเกิดความอยากเรียนรู้ในสิ่งใหม่ ๆ ได้แก่ ความสนใจในวิชาที่เรียน เจตคติต่อเนื้อหาวิชาที่เรียนและการยอมรับความสามารถของตนเอง เป็นต้น
3. คุณภาพการเรียนการสอน (Quality of Instruction) ประสิทธิภาพการเรียนการสอนที่นักเรียนจะได้รับ ได้แก่ คำแนะนำการปฏิบัติและแรงเสริมของผู้สอนที่มีต่อผู้เรียน เป็นต้น

Klausmier (อ้างใน เรณู จันทร์กูย, 2538, หน้า 27) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนว่า นอกจากตัวนักเรียนเองและครูผู้สอนแล้วยังมีองค์ประกอบอื่น ๆ ที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเช่นบ้าน สิ่งแวดล้อม และการศึกษาส่วนตัวของนักเรียน เป็นต้น คลอสไมร์ได้เสนอรูปแบบขององค์ประกอบเหล่านี้ไว้ 6 ประการ คือ

1. คุณลักษณะของผู้เรียน ได้แก่ ความพร้อมทางด้านสมอง ความพร้อมทางด้านสติปัญญา ความพร้อมทางด้านร่างกายและความสามารถทางด้านทักษะของร่างกาย คุณลักษณะทางจิตใจ ซึ่งได้แก่ความสนใจ แรงจูงใจ เจตคติและค่านิยม สุขภาพ ความเข้าใจเกี่ยวกับตนเอง ความเข้าใจในสถานการณ์ อายุ เพศ เป็นต้น

2. คุณลักษณะของผู้สอนได้แก่ สติปัญญา ความรู้ในวิชาที่สอน การพัฒนาความรู้ ทักษะทางร่างกาย คุณลักษณะของจิตใจ สุขภาพ ความเข้าใจเกี่ยวกับตนเอง ความเข้าใจสถานการณ์ อายุและเพศ เป็นต้น

3. พฤติกรรมระหว่างผู้เรียนและผู้สอน ได้แก่ ปฏิสัมพันธ์ระหว่าง
การดำเนินการเรียนการสอนทั้งหลาย กล่าวคือ ปฏิสัมพันธ์ระหว่างความรู้ ความคิด วิธีการที่
ครูนำมาสอนทักษะทางร่างกาย และการกระทำทางจิตใจและความรู้สึก เป็นต้น
4. คุณลักษณะของกลุ่ม ได้แก่ โครงสร้าง เจตคติ ความสามัคคีและการเป็น
ผู้นำ เป็นต้น
5. คุณลักษณะของพฤติกรรมเฉพาะตัว ได้แก่ การตอบสนอง เครื่องมือและ
อุปกรณ์ เป็นต้น
6. แรงผลักดันภายนอก ได้แก่ บ้าน สิ่งแวดล้อม อิทธิพลทางศิลปวัฒนธรรม
 เป็นต้น

นอกจากนี้ Presscott (อ้างใน เรณู จันทรกุล, 2538, หน้า 28) ยังได้ทำการศึกษาเด็ก
ติดต่อกันเป็นเวลา 30 ปี เพื่อศึกษาองค์ประกอบที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน
ซึ่งปรากฏผลดังต่อไปนี้

1. องค์ประกอบทางด้านร่างกาย (Physical Factors) ได้แก่
อัตราการเจริญเติบโตของร่างกาย สุขภาพทางร่างกาย ข้อบกพร่องทางร่างกาย และลักษณะ
ท่าทาง
2. องค์ประกอบทางด้านความรัก (Love Factors) ได้แก่ ความสัมพันธ์
ระหว่างบิดา มารดา ความสัมพันธ์ระหว่างบิดามารดาและลูก ความสัมพันธ์ระหว่างลูก ๆ
และความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลภายในครอบครัวเดียวกัน
3. องค์ประกอบทางด้านวัฒนธรรมและสังคม (Cultural and Socialization
Factors) ได้แก่ ขนบธรรมเนียมประเพณี ความเป็นอยู่ของครอบครัว สภาพแวดล้อมทางบ้าน
การอบรมทางบ้านและฐานะทางครอบครัว
4. องค์ประกอบทางด้านความสัมพันธ์ในหมู่เพื่อนวัยเดียวกัน (Peer Group
Factors) ได้แก่ ความสัมพันธ์ในหมู่เพื่อนวัยเดียวกัน ทั้งที่บ้านและทางโรงเรียน
5. องค์ประกอบทางการพัฒนาตนเอง (Self-Development Factors)
ได้แก่ สถิติปัญญา ความสนใจ ทักษะคตินักเรียนที่มีต่อการเรียน
6. องค์ประกอบทางการปรับตัว (Self-Adjustment Factors) ได้แก่
ปัญหาในการปรับตัว การแสดงออกทางอารมณ์

เรณู จันทรกุล (2538, หน้า 28) กล่าวว่าองค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์
ทางการเรียนของนักเรียนประกอบด้วย ลักษณะของตัวนักเรียนเอง ได้แก่ ความสนใจ
ทัศนคติต่อสิ่งต่าง ๆ สถิติปัญญาและสุขภาพ เป็นต้น ส่วนลักษณะที่เป็นสภาพแวดล้อมรอบตัว

นักเรียน เช่น ที่อยู่อาศัย สถานที่เรียน เศรษฐกิจ ความเอาใจใส่ของครูและผู้ปกครอง ความสัมพันธ์กับพี่น้อง ความสัมพันธ์กับเพื่อน เป็นต้น องค์ประกอบเหล่านี้ ครูหรือครูแนะแนว ตลอดจนผู้ปกครองสามารถช่วยเสริมหรือพัฒนาสภาพองค์ประกอบต่าง ๆ ของนักเรียนให้มีสภาพที่ดีได้

สรุป องค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนประกอบด้วย องค์ประกอบทางด้านร่างกายที่เกี่ยวกับด้านตัวเด็ก พันธุกรรม องค์ประกอบทางด้านสังคม สิ่งแวดล้อม สิ่งแวดล้อมที่มีปฏิสัมพันธ์กับตัวเด็ก ทั้งนี้รวมไปถึงประสิทธิภาพทางการเรียน การสอนที่นักเรียนจะได้รับจากหลักสูตรของโรงเรียนและครูสอน ซึ่งองค์ประกอบเหล่านี้จะ รวมกันและมีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน

เอกสารที่เกี่ยวข้องระเบียบโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยเชียงใหม่

ระเบียบและข้อพึงปฏิบัติของนักเรียนโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ (ฝ่ายวิชาการ โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2550, หน้า 53) เพื่อเป็นการปลูกฝังนิสัยอันดีงามให้แก่นักเรียนและส่งเสริมพัฒนาการ ทั้งทางด้านการเรียน ความประพฤติ ให้เป็นผู้มีระเบียบวินัย อันดีงาม มีความประพฤติและมารยาทงดงาม ตรงต่อเวลา มีสัมมาคารวะ รู้จักกาลเทศะ เพื่อจะได้เติบโตเป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัว และเป็นพลเมืองดีของชาติต่อไป จึงกำหนด ระเบียบและข้อพึงปฏิบัติสำหรับนักเรียนโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ดังต่อไปนี้

1. การแต่งกาย นักเรียนจะต้องแต่งกายตามเครื่องแบบที่กำหนดไว้ต่อไปนี้

เครื่องแบบปกติด้านสำหรับนักเรียนชายมีลักษณะดังนี้

กางเกงขาสั้นสีด้าแบบสุภาพ ขาวเลยหัวเข่าขึ้นมาไม่เกิน 3 นิ้ว

มัธยมศึกษาตอนต้น ใช้เสื้อเชิ้ตแขนสั้นสีขาว ผ่าอกตลอด มีกระเป๋าน้ำอกด้านซ้าย ที่หน้าอกด้านขวาปักตรามหาวิทยาลัยเชียงใหม่ และได้ตรามหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ปักชื่อ-สกุลด้วยไหมสีม่วงขนาดสูง 0.6-0.7 เซนติเมตร หนา 0.1-0.2 เซนติเมตร

มัธยมศึกษาตอนปลาย ใช้เสื้อเชิ้ตแขนสั้นสีขาว ผ่าอกตลอด มีกระเป๋าน้ำอกด้านซ้าย ที่หน้าอกด้านขวาดัดเครื่องหมายโลหะสีเงิน ตรามหาวิทยาลัยเชียงใหม่ และได้เครื่องหมายปักชื่อ-สกุลด้วยไหมสีม่วงขนาดสูง 0.6-0.7 เซนติเมตร หนา 0.1-0.2 เซนติเมตร

เข็มขัดหนังสีดำ หัวโลหะตรามหาวิทยาลัยเชียงใหม่

รองเท้าหนังหรือผ้าใบสีดำ ชนิดผูกเชือก ถุงเท้าสั้นสีขาว

ไม่มีลวดลาย

ทรงผมมัธยมศึกษาตอนต้นเป็นทรงทรงสูง ทรงผมมัธยมศึกษา

ตอนปลายเป็นทรงทรงต่ำ โดยผมด้านหน้ายาวไม่เกิน 5 เซนติเมตร

เครื่องแบบปกติสำหรับนักเรียนหญิงมีลักษณะดังนี้

1.2.1. กระโปรงสีกรมท่า ด้านหน้าและด้านหลังจีบด้านละ 6 จีบ

ไม่เดินเก้ได้ขอบเอว ขาวปิดเข้าลงมาไม่เกิน 3 นิ้ว

1.2.2. เสื้อชั้นในสีขาว และเสื้อชั้นในสีอ่อน ไม่มีลวดลาย

1.2.3. มัธยมศึกษาตอนต้น ใช้เสื้อสีขาวปล่อยตรง คอต่ำกว่าเอว

15 เซนติเมตร คอปกบัวแหลม ผ่าอกติดกระดุมสีขาวธรรมดา 5 เม็ด ขอบล่างด้านหน้าพับ
ตลบขึ้นเป็นกระเป๋าสอง 14 เซนติเมตร หน้าอกเสื้อด้านขวาปักตรามหาวิทยาลัยเชียงใหม่และ
ได้ตรามหาวิทยาลัยปักชื่อ-สกุลด้วยไหมสีม่วง ขนาดสูง 0.6-0.7 เซนติเมตร หนา 0.1-0.2
เซนติเมตร

1.2.4. มัธยมศึกษาตอนปลาย ใช้เสื้อสีขาว รวบชายเสื้อเข้าในกระโปรง
คอปกบัวแหลม ผ่าอกติดกระดุมตรามหาวิทยาลัยเชียงใหม่ 5 เม็ด ที่หน้าอกด้านขวาดัด
เครื่องหมายโลหะสีเงิน ตรามหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ได้เครื่องหมายปักชื่อ-สกุลด้วยไหมสีม่วง
ขนาดสูง 0.6-0.7 เซนติเมตร หนา 0.1 - 0.2 เซนติเมตร และคาดเข็มขัดหนังสีดำ หัวโลหะ
สีเงิน ตรามหาวิทยาลัยเชียงใหม่

1.2.5. คอซองสีกรมท่า สอดได้ปกเสื้อและใช้กระดุมโลหะตราของ
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ติดคอซองให้ไว้วางกัน โดยให้ปลายแหลมเข้าด้านใน

1.2.6. รองเท้าหนังสีดำ ชนิดติดกระดุม ถุงเท้าสั้นเนื้อช่อเท้า ยาวไม่ถึง
ครึ่งน่อง สีขาวไม่มีลวดลาย ถ้ามีพื้นให้ใช้พื้นสีเทา ดำ หรือกรมท่า

1.2.7. ทรงผมแบบสุภาพ ห้ามตัด ห้ามทำสีผม หากไว้ยาวต้องรวบให้
เรียบร้อยและผูกโบว์สีกรมท่า ดำ น้ำตาล หรือสีขาว ความกว้าง 1 นิ้ว ไม่มีลวดลาย
กับติดผมให้ใช้สีดำและใช้ได้ไม่เกิน 6 ตัว

ชุดพลศึกษา ชาย หญิง

ชุดพลศึกษาตามแบบที่โรงเรียนกำหนดและอนุญาตให้ใส่ชุดพลศึกษาเฉพาะวันที่
มีการเรียนวิชาพลศึกษาเท่านั้น สำหรับรองเท้าพลศึกษาเป็นรองเท้าผ้าใบสีขาว มีเชือกผูก
ไม่มีลวดลาย

2. กำหนดเวลาเข้าและเลิกเรียน

เวลาเข้าเรียนปกติ	07.45 น.
เวลาเลิกเรียนปกติ ม.1 – ม.3	15.40 น.
ม.4 – ม.6	16.30 น.

3. ระเบียบปฏิบัติทั่วไป

3.1 นักเรียนทุกคนต้องแต่งเครื่องแบบและไว้ทรงผมตามระเบียบการแต่งกายนักเรียน ในกรณีที่นักเรียนแต่งเครื่องแบบนักเรียน นักเรียนต้องปฏิบัติตามกฎระเบียบของโรงเรียนอย่างเคร่งครัด ทุกเวลาและสถานที่

3.2 มีหนังสือและอุปกรณ์ต่างๆ ครบตามที่โรงเรียนกำหนด

3.3 มาถึงโรงเรียนก่อนเวลา 07.45 น. เพื่อเข้าแถวเคารพธงชาติ สวดมนต์ โดยพร้อมเพรียงกันด้วยความสำนึกในชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และไม่ควรรออยู่ในโรงเรียนเกิน 17.30. น.

3.4 เล่นกีฬาในสถานที่ที่โรงเรียนจัดไว้ให้และต้องตามประเภทของกีฬาแต่ละชนิด เช่น เล่นฟุตบอลในสนามฟุตบอล เล่นเทนนิสในสนามเทนนิส เป็นต้น

3.5 ช่วยดูแลทรัพย์สินสมบัติของโรงเรียนอันเป็นของส่วนรวม ช่วยกันประหยัดการใช้น้ำและไฟฟ้าของโรงเรียน คนสุดท้ายที่ออกห้องเรียนต้องปิดไฟ ปิดพัดลมทุกครั้ง และถ้าเห็นห้องใดเปิดไฟฟ้าหรือพัดลมทิ้งไว้ให้ช่วยกันปิดด้วย

3.6 เชื้อพึงและอยู่ในโอวาทของอาจารย์ทุกท่าน

3.7 ไม่ทำการใดๆ อันนำความเสื่อมเสียชื่อเสียงมาสู่โรงเรียน ช่วยกันเพิ่มพูนชื่อเสียงโรงเรียนด้วยการแสดงออกซึ่งความสามารถที่ดั่งามในด้านต่างๆ อยู่เป็นนิจ

3.8 รักษาความสามัคคีในหมู่คณะ

3.9 ประพฤติปฏิบัติตนให้สมกับเป็นนักเรียนที่ดี เช่น ไม่พูดจาหยาบคาย มีความสุภาพอ่อนโยนต่อบุคคลทั่วไปในโรงเรียน

3.10 ผู้ปกครองหรือบุคคลภายนอกที่จะมาติดต่อกับนักเรียน อาจารย์ เจ้าหน้าที่ของโรงเรียนให้ติดต่อที่สำนักงานของโรงเรียนก่อนทุกครั้ง ทางโรงเรียนไม่ประสงค์ให้ผู้ไม่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนเดินผ่านบริเวณหน้าห้องเรียน หรือเข้าไปในห้องเรียน โดยไม่ได้รับอนุญาตจากทางโรงเรียน

3.11 ไม่นำเพื่อนหรือผู้ที่ไม่เกี่ยวข้องกับการเรียนเข้ามาในห้องเรียนและบริเวณโรงเรียน หากจำเป็นต้องขออนุญาตทางโรงเรียนก่อนทุกครั้ง โดยเพื่อนหรือผู้ที่นำเข้ามานั้นต้องแต่งกายสุภาพและเป็นผู้มีมารยาทสุภาพเรียบร้อย

3.12 บุคคลที่พ้นสภาพการเป็นนักเรียนโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ไม่มีสิทธิแต่งเครื่องแบบนักเรียน โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยเชียงใหม่โดยไม่จำเป็น

3.13 ห้ามเล่นการพนันและมีอุปกรณ์การพนันทุกชนิด

4. ข้อปฏิบัติในขณะที่มีชั่วโมงเรียน

4.1 ตั้งใจเรียนและมีสมาธิมาเรียน ไม่ลุกจากที่นั่งโดยมิได้รับอนุญาตจากอาจารย์

4.2 ไม่ทำกิจกรรมอื่นใดนอกเหนือจากวิชาที่กำลังเรียน และไม่นำวิชาอื่นมาดู หรือทำโดยอาจารย์ผู้สอนไม่อนุญาต

4.3 ระหว่างการเรียน ถ้านักเรียนมีปัญหาต้องการถาม หรือแสดงความเห็น ให้ยกมือและขออนุญาตก่อน

4.4 ถ้าจำเป็นต้องออกนอกห้องเรียนหรือเข้าห้องเรียน ไม่ว่ากรณีใดๆ ให้ขออนุญาตอาจารย์ผู้สอนก่อนในกรณีที่อาจารย์ผู้สอนไม่อยู่ในห้องเรียน ให้นักเรียนทำงานด้วยความสงบ

4.5 การเปลี่ยนห้องเรียนระหว่างการเรียน ให้กระทำโดยเร็วและเงียบที่สุด

5. การหยุดเรียน

เมื่อนักเรียนหยุดเรียนจะต้องส่งใบลาถึงอาจารย์ประจำชั้นโดยเร็วที่สุด หรือโทรศัพท์แจ้งให้โรงเรียนทราบเป็นการด่วน หมายเลขโทรศัพท์ โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยเชียงใหม่คือ 053-221285 หรือ 053-944248 และใบลาของนักเรียนจะต้องมีการลงลายมือชื่อรับรองจากผู้ปกครองทุกครั้ง

6. การมาโรงเรียนสาย

นักเรียนที่มาเข้าแถวไม่ทันเคารพธงชาติและไหว้พระสวดมนต์ถือว่ามาโรงเรียนสาย

7. การออกนอกบริเวณโรงเรียน

7.1 นักเรียนที่เข้ามาในบริเวณโรงเรียนห้ามออกนอกบริเวณโรงเรียนโดยมิได้รับอนุญาต

7.2 ผู้มีอำนาจในการอนุญาตให้นักเรียนออกนอกบริเวณโรงเรียน มีดังนี้

1. คณะกรรมการบริหารโรงเรียน
2. อาจารย์ที่ปรึกษา
3. อาจารย์ผู้สอน

7.3 นักเรียนจะออกนอกบริเวณโรงเรียนได้ ก็ต่อเมื่อมีความจำเป็นอย่างยิ่งเท่านั้น และต้องปฏิบัติตามระเบียบดังนี้

1. ให้นำบัตรประจำตัวนักเรียนมายื่นต่อบุคคลตามข้อ 7.2 พร้อมทั้งจดหมายรับรองจากผู้ปกครอง หรือ
2. ในกรณีที่มิใช่บิดาของแพทย์หรือธนาบดี ให้นำบัตรประจำตัวหรือหลักฐานดังกล่าวมาแสดง หรือ
3. ในกรณีที่ผู้ปกครองมารับด้วยตนเองให้นำบัตรประจำตัวนักเรียน พร้อมทั้งพาผู้ปกครองมาพบบุคคลในข้อ 7.2 ด้วย

8. การมาโรงเรียนในวันที่ไม่มีการเรียนการสอน

- 8.1 การมาร่วมกิจกรรมหรือมาช่วยงานโรงเรียน ต้องมีจดหมายของโรงเรียนแจ้งให้ผู้ปกครองทราบล่วงหน้า โดยมีอาจารย์ควบคุมดูแลและนักเรียนต้องแต่งกายให้สุภาพเรียบร้อย
- 8.2 นักเรียนที่มาติดต่อราชการ เช่น ขอรับเอกสาร ใบรับรอง ต้องแต่งเครื่องแบบนักเรียน

9. ความปลอดภัย

- 9.1 เพื่อความปลอดภัยภายในโรงเรียน โรงเรียนไม่อนุญาตให้นำวัตถุอันตรายที่อาจก่อให้เกิดความเสียหาย หรือก่อความรำคาญแก่ผู้อื่นมาโรงเรียน เช่น ปืน ดาบ ประทัด วัตถุแหลมคม เป็นต้น
- 9.2 ไม่อนุญาตให้ใช้หรือนำของมีค่าราคาแพงมาโรงเรียน เช่น ของใช้ในการเรียนที่มีราคาแพง เครื่องประดับ และไม่นำเงินมาใช้จ่ายมากเกินไป
- 9.3 ไม่อนุญาตให้นำเครื่องดนตรีทุกชนิด อุปกรณ์การเล่นเครื่องเสียงหรือวิทยุมาโรงเรียนยกเว้นเมื่อได้รับอนุญาตจากอาจารย์ผู้สอนหรืออาจารย์ที่เกี่ยวข้อง
- 9.4 กรณีที่จำเป็นต้องนำรถจักรยาน จักรยานยนต์ หรือรถยนต์ เข้ามาในบริเวณโรงเรียนต้องขับขี่ด้วยความระมัดระวัง ปฏิบัติตามกฎหมายจราจรอย่างเคร่งครัดและจอดรถในบริเวณที่โรงเรียนกำหนด

10. การทำความเคารพ

- 10.1 การทำความเคารพนอกห้องเรียน
 - นักเรียนต้องทำความเคารพอาจารย์ทุกคน เมื่อได้พบในบริเวณโรงเรียน ทั้ง อาจารย์สาคิต อาจารย์ฝึกสอน อาจารย์คณะศึกษาศาสตร์ รวมทั้งบุคคลภายนอกที่มาศึกษาดูงานหรือเยี่ยมโรงเรียน
 - เมื่อผู้ใหญ่เดินผ่าน ให้ทำความเคารพด้วยการยืนตรงและไหว้

- ถ้าจะเดินแซงออกหน้าผู้ใหญ่ เมื่อนักเรียนเดินผ่านหรือต้องการแซง ให้
นักเรียนก้มหลังเล็กน้อยพองามแล้วเดินผ่านไป

- เมื่อเดินสวนกับผู้ใหญ่ขณะขึ้นลงบันได ให้นักเรียนหลบข้างใดข้างหนึ่ง
ตามความเหมาะสมและขึ้นตรง

- เมื่อเข้าพบผู้ใหญ่ให้ยืนห่างพอสมควร ด้วยอาการสำรวม

10.2 การทำความเคารพในห้องเรียน

- เมื่ออาจารย์เข้าหรือออกจากห้องเรียน เมื่อเริ่มหรือหมดเวลาแต่ละรายวิชา
ให้หัวหน้าบอก “นักเรียนทำความเคารพ” พร้อมกับนักเรียนค้อมศีรษะลงไหว้

- นักเรียนยืนตรงทุกครั้งที่อยู่กับอาจารย์

11. การรับประทานอาหาร-เครื่องดื่ม

11.1 ให้รับประทานอาหาร เครื่องดื่ม ตามเวลาที่กำหนดเท่านั้น

11.2 ไม่นำอาหาร เครื่องดื่ม ไปรับประทานหรือดื่มบนอาคารหรือห้องเรียน

11.3 ในช่วงเวลาพักภาคเช้า ให้รับประทานอาหาร หรือทำธุระอื่นใดให้
เสร็จภายในเวลาที่กำหนด

11.4 ให้นักเรียนรับประทานอาหารกลางวันที่โรงอาหารของโรงเรียนเท่านั้น
โดยนักเรียนนำอาหารมาเองจากบ้านหรือรับประทานอาหารที่จำหน่ายภายในโรงอาหารที่
โรงเรียนจัดให้

12. การรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบของห้องเรียน

12.1 ให้นักเรียนนั่งตามแผนผังที่อาจารย์ปรึกษากำหนดให้ ไม่เปลี่ยนที่นั่ง
ก่อนได้รับอนุญาต

12.2 จัดโต๊ะที่นั่งให้เป็นระเบียบและเป็นไปตามแผนผังที่กำหนด

12.3 ให้นักเรียนรักษาโต๊ะ เก้าอี้ และห้องเรียน ให้สะอาดตลอดเวลา

12.4 ไม่ขีดเขียนโต๊ะ เก้าอี้ ฝาผนัง ประตูหน้าต่างของห้องเรียนและอาคาร
เรียนให้สกปรก และไม่ทำลายให้ชำรุดเสียหาย

12.5 ทำความสะอาดห้องเรียนทุกวัน โดยผลัดเปลี่ยนกันตามวันเวลาที่ได้
กำหนดขึ้นตามข้อตกลงระหว่างนักเรียนกับอาจารย์ที่ปรึกษา

12.6 ห้ามเคลื่อนย้ายโต๊ะ เก้าอี้ ออกจากห้องเรียน โดยไม่ได้รับอนุญาต

12.7 ต้องรับผิดชอบค่าใช้จ่ายและรับโทษจากโรงเรียน ในกรณีที่
ทำลายทรัพย์สินของโรงเรียน

13. การปฏิบัติในการไปศึกษาและทำกิจกรรมนอกสถานที่

13.1 นักเรียนต้องนำใบอนุญาตจากผู้ปกครอง ในการนำนักเรียนไปศึกษา
นอกสถานที่ไปให้ผู้ปกครองและนำใบอนุญาตดังกล่าวมาให้โรงเรียนก่อนวันเดินทางตาม
กำหนดของอาจารย์ผู้ดูแล

13.2 ในบางโอกาสนักเรียนต้องแต่งเครื่องแบบนักเรียนหรือแต่งกายตาม
ข้อตกลงของอาจารย์ผู้ดูแลนักเรียนให้เรียบร้อยตลอดเวลา

13.3 ประพฤติปฏิบัติตนตามระเบียบว่าด้วยการเป็นนักเรียน เชื่อฟังและ
อยู่ในโอวาทของอาจารย์ผู้ดูแลอย่างเคร่งครัด

13.4 เข้าแถวเพื่อรายงานตัวต่ออาจารย์ผู้ดูแลก่อนออกเดินทางไปและก่อน
กลับบ้าน การกลับบ้านก่อนกำหนดเวลาต้องได้รับอนุญาตจากอาจารย์ผู้ดูแลก่อน

13.5 ขึ้นและลงจากรถด้วยความเรียบร้อยและอยู่ในความสงบเมื่อเดินทาง
และไม่ทำการใดอันเป็นเหตุให้เกิดอันตราย

13.6 เข้าชมสถานที่และทำกิจกรรมในสถานที่ต่างๆด้วยอาการสำรวม ในกรณี
ที่ต้องพบเจ้าของสถานที่หรือเจ้าของสถานที่นำชมหรือทำกิจกรรมต้องเข้าแถวเพื่อกล่าวคำ
ขอบคุณ

13.7 ในกรณีมีเจ้าหน้าที่นำชมหรือมีวิทยากรบรรยาย ต้องตั้งใจฟังคำอธิบาย
และปฏิบัติตามคำแนะนำของเจ้าหน้าที่หรือวิทยากรอย่างเคร่งครัด

13.8 ไม่กล่าววาจาที่ไม่สุภาพและแสดงอาการอื่นใดที่ไม่เหมาะสมแก่การเป็น
นักเรียนหรือกระทำในสิ่งที่เป็นการเสื่อมเสียชื่อเสียงแก่โรงเรียน

13.9 ปฏิบัติตนตามกฎหมายข้อบังคับและระเบียบในการใช้สถานที่ต่างๆ ตามที่
กำหนดไว้อย่างเคร่งครัด

14. เกี่ยวกับผู้ปกครอง

14.1 ผู้ที่จะเป็นผู้ปกครองนักเรียนได้จะต้องเป็นบิดา มารดา หรือญาติอาวุโส
หรือบุคคลที่ได้รับความเห็นชอบจากบิดามารดา

14.2 เมื่อผู้ปกครองได้เลื่อนยศหรือเปลี่ยนชื่อ ชื่อสกุล หรือย้ายที่อยู่ต้องรีบ
แจ้งให้โรงเรียนทราบทันที (เพื่อทางโรงเรียนจะได้แก้ไขในเอกสารสำคัญต่อไป)

14.3 เพื่อให้การอบรมสั่งสอนและความประพฤติของนักเรียนอยู่ในระดับดี
จึงขอความร่วมมือจากผู้ปกครองดังนี้

การศึกษา

- ควรไต่ถามถึงการเรียนรู้ของนักเรียนหรือควบคุมให้นักเรียนเอาใจใส่ในการเรียนโดยสม่ำเสมอ
- ควรให้โอกาสแก่นักเรียนได้มีเวลาดูหนังสือให้เพียงพอ
- ควรดูแลในเรื่อง แบบเรียน เครื่องเขียนของนักเรียนอย่าให้บกพร่อง เพราะจะเป็นอุปสรรคสำคัญในการที่นักเรียนจะศึกษาเล่าเรียน
- ควรห้ามนักเรียนมีหรืออ่านหนังสือลามกทุกประเภทและขัดสื่อที่ต่อศีลธรรมอันดีหรือหลงเชื่อไปในทางที่ผิด
- ควรให้โอกาสแก่นักเรียนได้ไปศึกษานอกสถานที่ตามโอกาสที่โรงเรียนจัดหรือผู้ปกครองจะนำไปเอง
- ควบคุมการใช้อุปกรณ์ เครื่องมือสื่อสาร และการใช้ Internet ของนักเรียน

ความประพฤติ

- ควรระมัดระวังในเรื่องการเงิน อย่าให้ใช้จ่ายฟุ่มเฟือย ถ้าบิดามารดาอยู่ต่างอำเภอ ต่างจังหวัด ควรแจ้งอาจารย์ที่ปรึกษาของนักเรียน เพื่อขอความร่วมมือในการดูแลนักเรียน
- ควรกวาดขันเรื่องเวลากลับบ้านของนักเรียนให้เป็นเวลา ถ้าปรากฏว่าเด็กในปกครองกลับผิดเวลาควรแจ้งให้โรงเรียนทราบโดยด่วนเพื่อจะได้ร่วมมือกันกวาดขันเป็นรายบุคคลเนื่องจากทางโรงเรียน ไม่ประสงค์ให้นักเรียนอยู่ในโรงเรียน โดยไม่มีอาจารย์ดูแล
- ควรให้นักเรียนมาให้ทันเวลาเข้าแถวเคารพธงชาติทุกวัน
- ควรเอาใจใส่ในการคบเพื่อนของนักเรียน
- ห้ามนักเรียนเสพสิ่งเสพติด และเล่นการพนันทุกชนิดโดยเด็ดขาด
- วันเสาร์-วันอาทิตย์หรือวันหยุด ควรเป็นเวลาที่นักเรียนได้พักผ่อน

อยู่บ้าน ช่วยผู้ปกครองทำงานบ้านตามสมควร และควรเป็นวันที่เด็กในปกครองของท่านได้อยู่ใกล้ชิดกับท่าน ฉะนั้นโปรดอย่าอนุญาตให้เด็กในปกครองท่านนัดแนะไปเที่ยวกับเพื่อนๆ ในวันเสาร์-อาทิตย์ หรือวันหยุดตามลำพังบ่อยๆ โดยที่ท่านไม่ทราบว่าอยู่ที่ไหนและปลอดภัยเพียงใด

- คอยสอดส่องและป้องกันไม่ให้นักเรียนกระทำการใดๆ ในทางชั่วสาว

- คอยแนะนำดัดเตือน และอบรมสั่งสอนให้นักเรียนดำรงตนอยู่ในศีลธรรมอันดี มีกิริยามารยาทเรียบร้อย มีสัมมาคารวะ รู้จักประพฤตินสิ่งทีควรประพฤติ ละเว้นในสิ่งทีควรเว้น

- อบรมให้เป็นผู้มีนิสัยรักความเป็นระเบียบเรียบร้อย และความสะอาด ทั้งในส่วนที่เกี่ยวข้องกับตนเองและเกี่ยวกับครอบครัว โดยการช่วยงานบ้านตามสมควร แก่กำลังและเวลา

การอนามัย

- ช่วยดูแลความสะอาดร่างกาย เสื้อผ้าและเครื่องใช้ทุกอย่างของนักเรียน ตลอดจนสถานที่อยู่อาศัย

- ควรให้นักเรียนได้รับประทานอาหารที่เป็นประโยชน์ต่อร่างกาย เพื่อความเจริญเติบโตและแข็งแรงและให้ได้รับประทานอาหารตรงตามเวลาสม่ำเสมอ

- ควรจัดให้นักเรียนได้ออกกำลังกายบ้างตามสมควร ด้วยการช่วยเหลืองานในบ้านหรือการออกกำลังกายอื่นใดเท่าที่จะจัดให้ได้

- ดูแลให้นักเรียนได้พักผ่อนและนอนตามเวลาที่เหมาะสม

- คอยสังเกตและเอาใจใส่ต่อสุขภาพของนักเรียนให้เป็นปกติอยู่เสมอหากผิดปกติต้องนำไปปรึกษาแพทย์ทันที

การแต่งกาย

- ดูแลให้นักเรียนได้แต่งกายสะอาดเรียบร้อย ถูกต้องตามระเบียบข้อบังคับของโรงเรียน

- ไม่ควรให้ใช้เครื่องแต่งกายที่มีราคาแพงเกินควร

- นักเรียนไม่ควรสวมเครื่องประดับที่มีค่ามาโรงเรียนเพราะยอมเป็นสื่อของความไม่ปลอดภัยแก่นักเรียน เช่น สร้อยคอ ต่างหู และแหวน

- ดูแลทรงผมนักเรียนให้เป็นตามระเบียบข้อบังคับของโรงเรียน

- ห้ามใช้เครื่องสำอางใดๆ ที่ไม่จำเป็นและไม่สมควรกับสภาพการเป็นนักเรียน

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาเกี่ยวกับเรื่องของควมมีวินัยในตนเองของนักเรียนนั้น มีงานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังนี้

ลัดดาวรรณ ฌ ระนอง (2525, หน้า 56) ได้ศึกษาผลการทดลองใช้กิจกรรมกลุ่มในการพัฒนาควมมีวินัยของนักเรียน กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนทุ่งมหาเมฆ กรุงเทพมหานคร ในปีการศึกษา 2524 จำนวนทั้งหมด 28 คน แบ่งเป็นกลุ่มทดลองจำนวน 14 คน และกลุ่มควบคุมจำนวน 14 คน โดยการจัดโปรแกรมกิจกรรมกลุ่ม 15 ครั้งกับนักเรียนที่เรียนตามปกติ ซึ่งกลุ่มทดลองใช้ฝึกกิจกรรมกลุ่ม แต่กลุ่มควบคุมใช้การสอนตามปกติ ผลการวิจัยที่ระดับ .01 และนักเรียนในกลุ่มทดลองมีพัฒนาการควมมีวินัยในตนเองสูงกว่านักเรียนในกลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

วสุณี รักษาจันทร์ (2538, หน้า 6) ได้ทำการศึกษาเรื่องการพัฒนาพฤติกรรมควมมีวินัยในตนเองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่เรียนวิชาภาษาไทยโดยใช้วิธีสอนแบบกระบวนการทำค่านิยมให้กระจ่าง โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อที่จะศึกษาพฤติกรรมควมมีวินัยในห้องเรียนของนักเรียนใน 4 ด้าน ได้แก่ ควมมีวินัยด้านการแต่งกาย ควมมีวินัยด้านความรับผิดชอบต่อนตนเอง ควมมีวินัยด้านการทำงานกลุ่ม ควมมีวินัยในการเรียน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาจำนวน 10 คน ด้วยวิธีการสุ่มแบบหลายขั้นตอน ผู้วิจัยได้สร้างแผนการสอนวิชาจากนั้นนำข้อมูลมาวิเคราะห์โดยใช้ค่าร้อยละและค่าเฉลี่ยร้อยละ ผลการวิจัยพบว่า พฤติกรรมควมมีวินัยในตนเองทั้ง 4 ด้านของกลุ่มตัวอย่างทั้ง 10 คนในระยะหลังการทดลองพัฒนาขึ้นสูงกว่าในระยะก่อนการทดลอง ส่วนพฤติกรรมควมมีวินัยในตนเองแต่ละด้านของกลุ่มตัวอย่างแต่ละคน ในระยะหลังการทดลองพัฒนาขึ้นสูงกว่าในระยะก่อนการทดลอง พฤติกรรมควมมีวินัยในตนเอง ของกลุ่มตัวอย่างที่พัฒนาขึ้น สูงที่สุด ได้แก่ พฤติกรรมควมมีวินัยด้านการทำงานกลุ่มคิดเป็นค่าเฉลี่ยร้อยละ 74.07 พฤติกรรมที่พัฒนารองลงมา ได้แก่ พฤติกรรมควมมีวินัยด้านความรับผิดชอบต่อนตนเอง คิดเป็นค่าเฉลี่ยร้อยละ 73.13 พฤติกรรมควมมีวินัยด้านความแต่งกาย คิดเป็นค่าเฉลี่ยร้อยละ 71.00 และพฤติกรรมที่พัฒนาขึ้นน้อยที่สุด ได้แก่ ควมมีวินัยด้านการเรียนในห้องเรียน คิดเป็นค่าเฉลี่ยร้อยละ 66.72

ไพฑูรย์ การเพียร (2544, หน้า 61) ได้ศึกษาบทบาทของครูในการส่งเสริมควมมีวินัยในตนเองของนักเรียนโรงเรียนประถมศึกษา อำเภอสอด จังหวัดเชียงใหม่ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาบทบาทของครูผู้สอนในการส่งเสริมควมมีวินัยในตนเองของนักเรียน

ประชากรที่ใช้เป็นครูผู้สอน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอหาด ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2543 จำนวน 168 คน เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาเป็นแบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการและแบบปลายเปิด ผลการศึกษาพบว่าครูมีบทบาทในการส่งเสริมความมีวินัยในตนเองของนักเรียนประถมศึกษาทั้ง 4 ด้านคือ ด้านการวางแผนส่งเสริมความมีวินัย พบว่าครูผู้สอนกำหนดเป้าหมาย ในการส่งเสริมทำแผนงานโครงการและกิจกรรมรองรับที่สามารถนำไปปฏิบัติได้ ด้านการกระตุ้นและจูงใจ พบว่าครูผู้สอนให้ความสำคัญในด้านการรักษาความสะอาดของสถานศึกษา การมอบเกียรติบัตรและรางวัลให้กับนักเรียนที่มีมารยาทดีงาม การทำโทษนักเรียนที่กระทำผิดระเบียบวินัยโดยการว่ากล่าวตักเตือนและอบรมสั่งสอนให้เด็กรู้ผิด รู้ชอบ ประพฤติปฏิบัติให้เป็นแบบอย่างที่ดีแก่นักเรียน ด้านการประสานงาน มีการประสานงานกับผู้ร่วมงานและผู้ปกครองนักเรียน ตลอดจนฝ่ายปกครองของโรงเรียนเพื่อรับทราบปัญหาและดำเนินการส่งเสริมวินัยนักเรียน และด้านการประเมินผลในการปฏิบัติงาน/โครงการส่งเสริมวินัยนักเรียน ครูผู้สอนทำการประเมินผลการดำเนินงานเกี่ยวกับการส่งเสริมวินัยนักเรียนอย่างน้อยสัปดาห์ละ 1 ครั้ง โดยวิธีการสังเกตพฤติกรรมแบบไม่เป็นทางการและพบว่าพฤติกรรมที่เป็นที่น่าพอใจของครูคือ นักเรียนมีความรับผิดชอบในงานที่มอบหมายมากขึ้น

ชนาวดี ทำใหญ่ (2544 , หน้า 94) ได้ทำการวิจัยเรื่องการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านความซื่อสัตย์สุจริตของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยวิธีการตามแนวอริยสัจและวิธีสอนตามคู่มือครู โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านความซื่อสัตย์สุจริต โดยวิธีการตามแนวอริยสัจ และวิธีสอนตามคู่มือครู และศึกษาความคิดเห็น ที่มีต่อการสอนโดยวิธีการตามแนวอริยสัจ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วยนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 25 คน โรงเรียนบ้านคา สำนักงานการประถมศึกษา กิ่งอำเภอบ้านคา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดราชบุรี เป็นกลุ่มควบคุมนักเรียน ในกลุ่มทดลองได้รับการสอนโดยวิธีการแนวอริยสัจ นักเรียนกลุ่มควบคุม ได้รับการสอนตามวิธีสอนตามคู่มือครู ใช้เวลาทดลองกลุ่มละ 24 คาบๆ ละ 20 นาที โดยใช้เนื้อหาเดียวกันทั้ง 2 กลุ่ม เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง คือแผนการสอนโดยวิธีการตามแนวอริยสัจ แผนการสอนตามคู่มือครู แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านความซื่อสัตย์สุจริต

มีค่าความเชื่อมั่น 0.82 และแบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการสอนโดยวิธีการตามอริยสัจ มีค่าความเชื่อมั่น 0.74 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าเฉลี่ย

ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และ t-test ในรูปแบบผลต่างของคะแนน ผลการวิจัยพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านความซื่อสัตย์สุจริต ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยวิธีการตามแนวอริยสัจอยู่ในระดับดี และโดยวิธีการสอน ตามคู่มือครูมือ อยู่ในระดับดี ส่วนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านความซื่อสัตย์สุจริตของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยวิธีการตามแนวอริยสัจและวิธีสอนตามคู่มือครูแตกต่างกันอย่างมีนัย สำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 สำหรับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านความซื่อสัตย์สุจริตของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยวิธีการตามแนวอริยสัจ สูงกว่าวิธีสอนตามคู่มือครู และ ความคิดเห็นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ต่อการเรียนด้านความซื่อสัตย์สุจริต โดยวิธีการ ตามแนวอริยสัจอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก

รังษิพร จันทรกุลม (2547, หน้า 70) ได้ศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และความวินัยในตนเองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่เรียนเรื่องพุทธธรรมเพื่อชีวิตและ สังคม โดยการสอนแบบเทคนิค ที จี ที กับการสอนแบบเทคนิคศึกษากรณีตัวอย่าง โดยมี กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนพุทธจักรวิทยา เขตบางรัก กรุงเทพมหานคร ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2546 จำนวน 48 คน ได้มาโดยการสุ่มแบบกลุ่ม กลุ่มทดลองที่ 1 เรียนโดยการสอนแบบเทคนิค ที จี ที จำนวน 24 คน กลุ่มทดลองที่ 2 เรียนโดยการสอนแบบเทคนิคศึกษากรณีตัวอย่าง จำนวน 24 คน ระยะเวลาที่ใช้ในการทดลองสอนกลุ่มละ 20 ชั่วโมง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียนเรื่องพุทธธรรมเพื่อชีวิตและสังคม และแบบทดสอบวัดความมีวินัยในตนเอง วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติ t-test Independent Sample ในรูปของผลต่างของคะแนน (Difference Score) ผลของการวิจัยปรากฏว่านักเรียนที่เรียนเรื่องพุทธธรรมเพื่อชีวิตและ สังคมโดยการสอนแบบเทคนิค ที จี ที กับการสอนแบบเทคนิคศึกษากรณีตัวอย่าง มีผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และนักเรียนที่เรียนเรื่อง พุทธธรรมเพื่อชีวิตและสังคม โดยการสอนแบบเทคนิค ที จี ที กับการสอนแบบเทคนิคศึกษา กรณีตัวอย่างมีวินัยในตนเองแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

สุนารี เตชะโชควิวัฒน์ (2527, หน้า 68) ได้ทำการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่าง การอบรมเลี้ยงดู วินัยในตนเองและความภาคภูมิใจในตนเองของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 1-3 ของโรงเรียนเบญจมินทร์คอลเลจและโรงเรียนปนะพันธ์วิทยา จำนวน 228 คน เป็นชายจำนวน 113 คน หญิงจำนวน 115 คน มีความเห็นว่าวินัยในตนเองกับผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียนอาจมีความสัมพันธ์ต่อกัน หรือไม่มีความสัมพันธ์ต่อกันก็ได้เพราะการมีวินัย ในตนเองขึ้นอยู่กับกรอบการอบรมเลี้ยงดู การปลูกฝังของบิดามารดาเป็นสำคัญ ส่วนผลสัมฤทธิ์

ทางการเรียนขึ้นอยู่กับความสามารถเฉพาะตัวของเด็กและสภาพแวดล้อมอื่น ๆ ที่เอื้ออำนวย ดังนั้นถ้าหากเด็กได้รับการปลูกฝังที่ดีและอยู่ในสภาพแวดล้อมที่เอื้ออำนวย ก็จะส่งผลให้นักเรียนมีวินัยในตนเองสูงและมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงด้วย ในทางตรงกันข้ามกัน ถ้าเด็กไม่ได้รับการปลูกฝังที่ดีหรืออยู่ในสภาพแวดล้อมที่ไม่เอื้ออำนวย ก็อาจจะส่งผลให้เด็กมีวินัยในตนเองต่ำ และมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำด้วย

เรณู จันทรัฐ (2538, หน้า 47) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกับพฤติกรรมทางจริยธรรมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 อำเภอหางดง จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 384 คน พบว่านักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอยู่ในระดับสูง ระดับปานกลางและระดับต่ำ มีพฤติกรรมทางจริยธรรมในด้านความกรุณา ด้านความซื่อสัตย์ สุจริตและด้านความขยันหมั่นเพียร แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

ประสิทธิ์ สายชมภู (2539, หน้า 39) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างวินัยในตนเองกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนระดับประถมศึกษา อำเภอแม่อาว จังหวัดเชียงใหม่ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาวินัยในตนเองของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในด้าน ความรับผิดชอบ ความเชื่อมั่นในตนเอง ความสามารถในการควบคุมตนเอง ความตั้งใจจริง และความซื่อสัตย์ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 165 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามวัดความมีวินัยในตนเอง วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปผลการศึกษาพบว่า นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีวินัยในตนเองอยู่ในระดับสูง และมีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับปานกลางกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

สมชาย เรืองสม (2541, หน้า 52) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างวินัยตนเองกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาช่างอุตสาหกรรมในวิทยาลัยเทคนิค เขตการศึกษา 4 สังกัดกรมอาชีวศึกษา โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ วัดระดับวินัยตนเองของนักศึกษาช่างอุตสาหกรรมและวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาช่างอุตสาหกรรมและเพื่อหาข้อเสนอแนะและแนวทางในการพัฒนาวินัยตนเองของนักศึกษาช่างอุตสาหกรรม ซึ่งในการศึกษาครั้งนี้ได้เก็บข้อมูลเกี่ยวกับวินัยตนเองของนักศึกษาจากผู้บริหาร จำนวน 40 คน ครูอาจารย์สาขาช่างอุตสาหกรรม จำนวน 145 คน และนักศึกษาช่างอุตสาหกรรม จำนวน 364 คน ทั้งนี้เป็นตัวอย่างที่สุ่มจากวิทยาลัยเทคนิค เขตการศึกษา 4 สังกัดกรมอาชีวศึกษา ผลการศึกษาพบว่าวินัยตนเองของนักศึกษาตามความคิดเห็นของครูอาจารย์อยู่ในระดับปานกลาง ส่วนวินัยตนเองที่นักศึกษามีประเมินตนเองอยู่ในระดับสูง วินัยตนเองมีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยนักศึกษาที่มี

วินัยตนเองอยู่ในระดับปานกลางจะมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดี ข้อเสนอแนะและแนวทางในการพัฒนาวินัยตนเองของนักศึกษาช่างอุตสาหกรรมด้านการบริหาร ได้แก่ การจัดกิจกรรมที่นักศึกษาได้มีโอกาสแสดงความสามารถของตนเองด้านการสอน ได้แก่ ครู อาจารย์ ควรเป็นแบบอย่างที่ดี มีการเตรียม การสอน และในขณะที่สอนควรมีการสอดแทรกความรู้ด้าน คุณธรรม จริยธรรมให้แก่ผู้เรียนด้วย

กรณีศึกษา สีวลีพันธ์ (2543, หน้า 48) ได้ทำการศึกษาเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างการอบรมเลี้ยงดูและความมีระเบียบวินัยในตนเอง ศึกษาเฉพาะกรณี นักเรียนประจำโรงเรียนมหิดลวิทยานุสรณ์ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาพฤติกรรมเชิงจริยธรรมด้านความมีระเบียบวินัยในตนเองของนักเรียนประจำโรงเรียนมหิดลวิทยานุสรณ์ ที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูที่แตกต่างกัน 3 แบบ คือ แบบประชาธิปไตย แบบเข้มงวดกวดขัน แบบปล่อยปละละเลยว่าจะมีพฤติกรรมเชิงจริยธรรมด้านความมีระเบียบวินัยในตนเองอยู่ในระดับใด และพฤติกรรมเชิงจริยธรรมด้านความมีระเบียบวินัยในตนเองของนักเรียนในระดับชั้นที่ต่างกัน จะมีพฤติกรรมเชิงจริยธรรมด้านความมีระเบียบวินัยในตนเองในระดับใด เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามการอบรม เลี้ยงดูและพฤติกรรมเชิงจริยธรรม ด้านความมีระเบียบวินัยในตนเองกับกลุ่มตัวอย่างนักเรียน ประจำโรงเรียนมหิดล วิทยานุสรณ์ จำนวน 186 คน โดยการสุ่มตัวอย่างอย่างง่ายผลการวิจัยพบว่า พฤติกรรมเชิงจริยธรรมด้านความมีระเบียบวินัยในตนเอง นักเรียนอยู่ในระดับค่อนข้างสูง สำหรับนักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย แบบเข้มงวดกวดขัน และแบบปล่อยปละละเลยจะมีพฤติกรรมเชิงจริยธรรมด้านความมีระเบียบวินัย ในตนเองไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 จะมีพฤติกรรมเชิงจริยธรรมด้านความมีระเบียบวินัยในตนเองสูงกว่านักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 และ 6 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ส่วน นลินี นุตย์จิตะ (2543, หน้า 74) ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับการดำเนินงานด้านกิจกรรมนักเรียนด้านส่งเสริมวินัย คุณธรรม และจริยธรรมของนักเรียน พบว่า การสร้างความเข้าใจในเรื่อง วินัย คุณธรรม และจริยธรรมของนักเรียนให้เกิดขึ้นในหมู่นักเรียนมากกว่าการลงโทษ ควรกวดขันนักเรียนที่ประพฤติตัวออกนอกกฎระเบียบข้อบังคับด้วยความเด็ดขาด ครูและบุคลากรในโรงเรียนควรปฏิบัติตนเป็นตัวอย่างที่ดีให้กับนักเรียนและควรจัดกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรมให้มีขึ้นบ่อย ๆ รวมทั้งควรให้ครูที่ปรึกษาเป็นผู้ให้คำแนะนำอบรมในด้านวินัยและความประพฤติให้นักเรียนอยู่เสมอ

จากเอกสารงานวิจัยที่กล่าวมาข้างต้น จะเป็นการศึกษาเกี่ยวกับวินัยในตนเองและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนนั้น สรุปได้ว่าการปลูกฝังความมีวินัยให้เกิดขึ้นกับนักเรียนนั้นมีหลายแบบ ทั้งการอบรมเลี้ยงดูจากทางครอบครัว การอบรมสั่งสอนจากครูอาจารย์ การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่สอดแทรกคุณธรรมให้แก่นักเรียน ซึ่งถ้าเด็กมีวินัยในตนเองก็อาจจะส่งผลให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดีขึ้น ผู้เขียนจึงได้นำมาเป็นแนวทางในการศึกษาความสัมพันธ์ ระหว่างความมีวินัยในตนเองกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ และผลจากการค้นคว้าแบบอิสระครั้งนี้ ผู้เขียนจะได้นำไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาส่งเสริมงานวินัยของนักเรียนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved